СУВ—ҒЎЗАНИНГ ҚОНИ, ЖОНИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 128 (13.084). 4 ИЮНЬ 1965 йил ЖУМА Баҳоси 2 тийин.

СУВЧИ ЎРТОҚЛАР, ғўзани кеча-кундуз суғоринг ✽ *Сувни тежаб-тергаб сарфланг* ✽ Бирор ерда сув кўлламасин, бир туп ғўза ҳам сув ичмай қолмасин ✽ Шундай иш тутингки, сиз тараган ҳар бир томчи сув культивация, берилган ўғитнинг экинга етказадиган фойдасини оширишга хизмат қилсин.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

АМУДАРЁДАН БУХОРОГАЧА

Абурайхон Берунийнинг далолат беришича, қадим хоразмликлар Амуни Вахш деб атар эканлар. Вахш демак сув тангриси демакдир. Лекин обиҳаёт худоси қақшаб ётган Қизилқумга қиё боқмаган. Арслондек ўкириб, Оролга шошаверган, бефойда оқаверган.

Амударёни жиловлаш совет кишиларига насиб бўлди. Аму—Қорақум канали туркман тулпори каби Қорақум саҳросига кириб бориб, дармонсиз ерга жон киритди. Ўзбекистон ирригаторлари эса яна бир улкан ғалабага эришдилар. Амударёдан Бухорогача қазилган 200 километр узунликдаги машина канали қуриб битказилди. Янги каналнинг — Бухоро ҳаво ранг белбоғининг деҳқон учун, республикамиз қишлоқ хўжалиги учун аҳамияти улуғдир. Унинг шарофати билан Бухоро ва Самарқанд областларидаги 180 минг гектар ер тўйиб сув ичади. Қизилқум бағридан 25 минг гектар қўриқ ер юлиб олиниб, пахтазор-у, мевазорлар, боғ-роғлар барпо этилади.

Аму—Бухоро канали мамлакатимиздаги ягона машина каналидир. У энг мураккаб ва энг серунум машина-ускуналар ва механизмлар билан жиҳозланган. Иш жараёнлари механизация ва автоматика воситалари зиммасига юкланган. Каналнинг бош тўғонидан бир секундда 140 кубометр сув ўтиши мумкин. Ана шу обиҳаёт йўли орқали Бухоро, Самарқанд ва Қашқадарё областларининг далаларига йилига ярим миллиард кубометр сув юбориб турилади. Бу бир дарё сув десак янглишмаймиз.

Каналнинг охири Қуйимозордадир. Бу ерда қудратли насос станцияси барпо этилган. Бу насос станциясида сув 17 метр баландликка кўтарилади. Амударё суви Қуйимозор омборига қуйилади. У ердан пахта далаларига таралади. Ҳозир канал қурилишида охирги ишлар тугалланмоқда. Ҳамма насос станциялари ва иншоотлар бугун-эрта тўла ишга тушиб кетади.

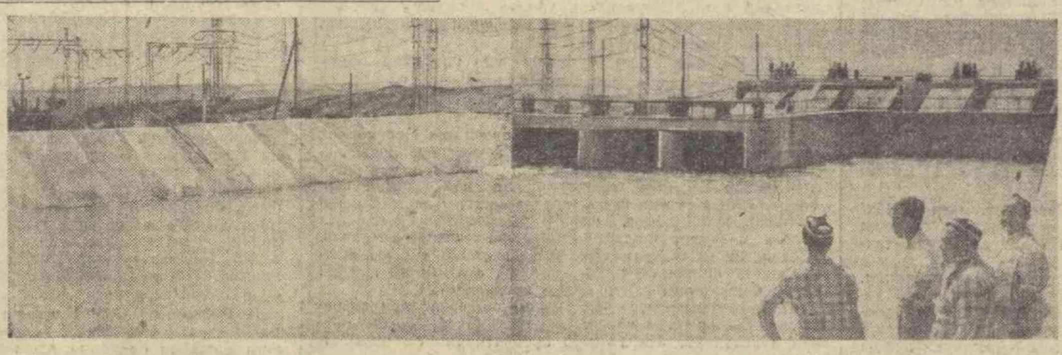

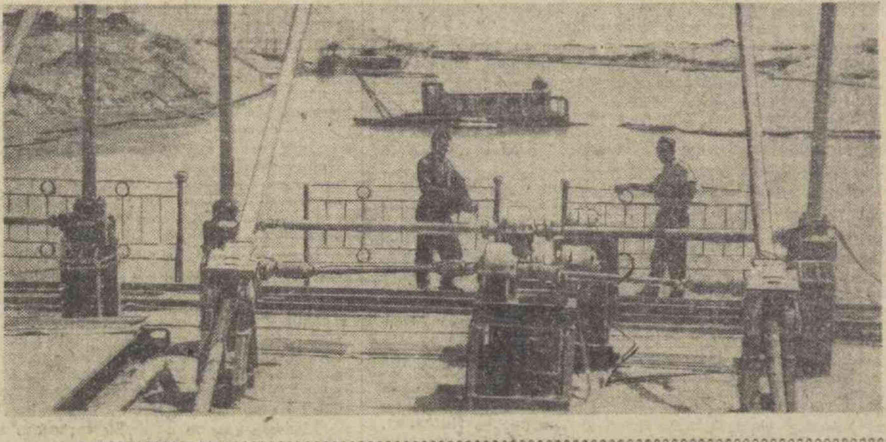

Суратларда: (юқорида) Қуйимозор насос станциясининг кўриниши. Пастда эса Амударёдан бош иншоотга сув ўтадиган канал манзарасини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СУВДАН ТЕЖАБ-ТЕРГАБ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Республика Министрлар Совети таъкидлайдиларки, бу йил экинларнинг ўсиш даврида сув нормадагидан анча кам бўлиши кутилади. Экинларни сув билан таъминлашда хавф юз берганлигига қарамай, айрим идоралар, область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари, колхоз ва совхозлар сув камчиллигига барҳам бериш билан боғлиқ бўлган тадбирларни тўла амалга оширмадилар, ўзларига қарашли маҳаллий органларнинг эътиборини қўшимча сув манбаларини қидириб топиш ва сувдан имкони борича тежабтергаб фойдаланиш, сувнинг ҳар бир кубометрини эҳтиёт қилиш ва тупроқдаги намни узоқроқ сақлаб қолишга қаратмаётирлар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика министрликлари ва идоралари, шунингдек, область ва район ташкилотларига 1965 йилда экинларнинг ўсиш даврида уларни сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1965 йил 9 февралда қабул қилган қарорида назарда тутилган тадбирларни тўла амалга ошириш зарурлигини кўрсатдилар.

Сув хўжалиги министрлигига стационар ва мавсумий насос станцияларини ўз вақтида ишга тушириш, уларнинг нормал ишлашини таъминлаш таклиф этилди.

Қишлоқ хўжалик ва Сув хўжалиги министрликларига, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига республиканинг ҳар бир хўжалигидаги аҳвол билан танишиб чиқиш ва сувдан тежабтергаб ҳамда кўп манфаат кўрган ҳолда фойдаланиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиш топширилди.

Республикада сув камчил бўлган ва ундан районлараро ва хўжаликлараро сув обороти (сувдан навбати билан фойдаланиш) соҳасида тўпланган тажрибани ҳисобга олиб, бригадалар, колхозлар, совхозлар ва районлар ўртасида 1965 йилда сув обороти тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш керак.

Сув камчил бўлган районлардаги колхозлар ва совхозларнинг раҳбарларига бригадалараро сув обороти планларини 5 июндан кечиктирмай ишлаб чиқиш ва суғориш тармоқларини гидрометрик постлар билан таъминлашда амалий ёрдам бериш лозим.

Сув оборотини амалга оширганда ҳар бир бригадада, айниқса экин суғорилгандан кейин ерни ишлаш соҳасидаги ишларнинг ҳажми кўп даражада ортиши муносабати билан колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига зарур бўлганда бир неча бригаданинг ишчи кучи ва техникасини экин майдонларини суғориш учун ўз вақтида тайёрлаш, экинни суғориш ва суғоришдан кейин ҳар бир бригаданинг ерини ишлаш мақсадида бирлаштириш тавсия этилди.

Ғўза ер участкалари суғоришга синчиклаб тайёрланганидан кейин экиннинг талаби қатъий ҳисобга олинган ҳолда суғорилиши ва бунда етарли миқдорда ўқариқлар бўлиши, ернинг қиялиги ва тупроқнинг сувни қай даражада шимиши эътиборга олиниши, сув чуқур олинган эгатлар орқали қўйилиши ва сувнинг оқимини тартибга келтириш учун жўякларнинг боши яхши созланган бўлиши керак.

Ғўза ва бошқа чопиқ қилинадиган экинларни кўллатиб суғориш қатъиян тақиқланади. Чунки бундай қилиш суғоришни сифатсиз ўтказишга ва сувни жинояткорона талон-торож қилишга сабаб бўлади.

Сув камчил бўлган шароитда тупроқда намни сақлаш ва унинг устки қисми юмшоқ ҳамда донадор бўлиши алоҳида аҳамиятга эгалигини назарда тутиб, экинларни ўз вақтида ўтоқ қилиш ва кўндалангига трактор культивацияси ўтказиш, ернинг ўтиб кетишига ҳамда экинни бегона ўт босишига сира йўл қўймаслик керак.

Тупроғи ҳамма ерда баравар етилмайдиган участкаларда, айниқса катта майдонларда трактор культивацияси олдидан танлаб от культивацияси ўтказиш тавсия этилади.

Ҳар бир бригадада сувни фақат эгатлар орқали қўйиш техникасини биладиган сувчиларнинг доимий группасини ташкил қилиш, уларнинг сони экинни кеча-кундуз давомида тўхтовсиз суғориш ва хўжаликка келаётган сувдан юксак унум билан фойдаланишни таъминлайдиган даражада бўлиши таклиф этилди. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари колхоз ва совхозларга сувчи кадрларни танлашда ёрдам беришлари керак.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, маҳаллий қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги органлари зиммасига Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида сувчиларнинг ролини, масъулиятини ва моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида» 1964 йил 9 июнда қабул қилган қарорини колхозчилар ва совхозларнинг ишчиларига тушунтириш мажбуриятини юкладилар.

Тушунтириш ишларини ўтказганда шуни алоҳида таъкидлаш керакки, барча колхоз ва совхозларда экинларни кундузи ва кечаси суғориш вақтида тупроқ, рельеф, сув қуйиладиган эгатларнинг узун-қисқалиги ва бошқа шароитларни ҳисобга олиб, суғоришнинг табақалаштирилган нормаларини қўллаииш, сувчиларнинг меҳнатига 6-разрядли тариф сеткаси бўйича ҳақ тўлаш, бунда уларнинг классини ва «Ғўзани суғориш устаси» значоги борйўқлигини ҳисобга олиш зарур. Экинни белгиланган вақтда юқори сифатли қилиб суғорганлик ва сувдан тежаб фойдаланганлик учун сувчиларга суғориш мавсуми учун белгиланган ишбай ҳақнинг бир ярим ойлиги миқдоригача мукофот бериш керак.

Қишлоқ хўжалик министрлигига суғоришда алоҳида намуна кўрсатган сувчиларга «Ғўзани суғориш устаси» значоклари бериш топширилди.

Қишлоқ хўжалик ва Сув хўжалиги министрликлари, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига суғориш системаларида қаттиқ давлат интизоми ўрнатиш ва сувни талон-торож қилиш ҳамда ундан хўжасизларча фойдаланишга йўл қўймаслик таклиф этилди.

Хўжаликларга сув бериш учун масъулият Сув хўжалиги министрлиги ва унинг жойлардаги органларига, хўжаликларда сувдан фойдаланиш учун жавобгарлик эса колхозларнинг раислари ва совхозларнинг директорлари зиммасига юклатилди. Сувни тақсимлаш масаласига аралашиш сув хўжалиги органларидан ташқари бошқа барча ташкилотлар ва кишиларга ман этилди.

Республика Сув хўжалиги министрлиги ва унинг маҳаллий органларига қуйидагилар топширилди:

районларга, колхоз ва совхозларга ажратиладиган сувни қатъий ҳисобга олиш, уни суғориш каналларининг охирида жойлашган хўжаликларга етказиб бериш устидан алоҳида назорат ўрнатиш;

барча суғориш системаларидаги каналлар, гидротехника иншоотлари иши устидан, сувни тақсимлаш устидан кеча-кундуз назорат қилиб бориш ва бунинг учун ходимлар ажратиш;

асосий эътиборни сув ресурсларидан тежабтергаб фойдаланишга, сувчиларнинг ишини айниқса кечаси тўғри ташкил қилишга, сувчиларга суғорган майдони, суғоришнинг сифатини ҳисобга олган ҳолда ҳақ тўлашга, экинларни суғоргандан кейин ўз вақтида парвариш қилишга қаратиш;

колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассисларига экинларнинг чанқаб қолишига йўл қўймасликда ёрдам бериш, суғоришни тўғри ўтказиш юзасидан районлар ва хўжаликларда қисқа муддатли семинарлар ва амалий кўргазмалар ўтказиш.

«Ўзбекбирлашув» правлениесига сувчиларни таъминлаш учун колхоз ва совхозларга чироқлар ва резина этиклар сотишни ташкил этиш топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига сув ресурсларидан тежаб-тергаб ва кўп манфаат кўрган ҳолда фойдаланиш ҳамда сув камчил бўлган бу йилги шароитда агротехника тадбирларини амалга ошириш соҳасидаги илғор тажрибани кенг оммалаштириш топширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети колхоз ва совхозларнинг раҳбарларини, агрономлар, ирригаторлар, механизаторлар, колхозчилар ва совхозларнинг ишчиларини сувдан энг кўп тежаб фойдаланишга, илғор агротехника усулларини тўғри ва ўз вақтида қўлланишга, парвариш ва озиқлантиришни суғориш билан қатъий боғлаб олиб боришга чақирадилар.

ҚУРАШАЁТГАН ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК ИККИНЧИ ХАЛҚАРО КАСАБА СОЮЗ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА Л. И. БРЕЖНЕВ МАКТУБИ

Жаҳон касаба союзлари федерациясининг ташаббуси билан Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханой шаҳрида барча қитъалардаги ишчилар синфи вакиллари касаба союз конференциясининг чақирилиши дейилади мактубда, Вьетнам халқининг Америка интервенциясига қарши олиб бораётган ҳаққоний кураши билан жаҳон пролетариатининг бирдамлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини ёрқин намойиш қилади. Барча совет кишилари, деб таъкидлайди КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Америка империалистларининг Вьетнамдаги разил босқинчилик урушини катъиян қораламоқдалар, АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикасига қарши агрессияси тўхтатилсин, Америка қўшинлари ва қурол-яроғлари Жанубий Вьетнам территориясидан олиб чиқиб кетилсин, Вьетнам халқига ўз ишларини ўзи ҳал этиш учун имконият берилсин, деб қаттиқ талаб қилмоқдалар.

Америка агрессорлари, дейилади яна Л. И. Брежневнинг мактубида, Вьетнам тупроғидан муқаррар ҳайдаб чиқарилади. Иккинчи халқаро касаба союз конференцияси Вьетнам халқининг адолатли курашига муҳим ҳисса қўшади. Биз конференциянинг иши пролетар бирлиги, ўртоқларча бирдамлик руҳида, умумий ишимиз тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилиш руҳида ўтади, деб умид қиламиз.

Л. И. Брежнев мактубининг охирида конференциянинг ишига катта муваффақиятлар тилади.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ЖАКАРТА, 2 июнь. (ТАСС). СССРнинг Индонезия Республикасидаги элчиси М. Д. Ситенко Индонезия Коммунистик партиясининг 45 йиллиги байрамида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигида бу ерга келган КПСС делегацияси шарафига Совет элчихонасида қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг раиси Д. Н. Айдит ва Индонезия Коммунистик партиясининг бошқа раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

Ўртоқ Рашидов қабул маросимида сўзлаган нутқида бундай деди: КПСС делегацияси Индонезияда бўлган вақтида Индонезия Коммунистик партияси Марказий Комитетида партиянинг кўп арбоблари билан, Индонезиянинг оддий кишилари билан самимий суҳбатлашди. Бу учрашувлар, деди у, Индонезия халқининг совет халқига нисбатан самимий ҳурмат, дўстлик ва муҳаббат туйғуларини намойиш қилди.

Ш. Р. Рашидов КПСС Марказий Комитети Президиумининг топширувига биноан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг улуғ асосчиси В. И. Ленин портретини Индонезия Коммунистик партияси раҳбарларига туҳфа қилди.

Д. Н. Айдит туҳфани қабул қилиб олар экан, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ўз табрикларини топширишларини Совет делегацияси аъзоларидан илтимос қилди. Индонезия коммунистлари, деб таъкидлади Айдит, Ленин байроғини ҳамиша баланд кўтариб борадилар. Ленин Индонезия халқининг қалбида яшамоқда ва абадий яшайди. Лениннинг раҳбарлигида ўтказилган Октябрь революцияси, деб сўзини давом эттирди Айдит, Индонезия коммунистлари учун, Индонезиянинг барча меҳнаткашлари учун ҳамиша машъал бўлиб қолади.

Айдит Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрамида қатнашиш учун КПСС делегациясини юборган КПСС Марказий Комитетига ташаккур билдирди.

Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ХОДИМЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми билан Министрлар Совети республика маҳаллий Советлари ходимларининг уч кунлик семинарини ўтказдилар.

Семинар қатнашчилари коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида меҳнаткашлар депутатлари Советларининг роли тўғрисида, КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари муносабати билан республика маҳаллий Советларининг вазифалари ҳақида, Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида ва бошқа бир қанча масалалар юзасидан докладлар тингладилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Госпланининг раиси С. Зиёдуллаев, Ўзбекистон ССР прокурори М. М. Мақсумов ва бошқа раҳбар ходимлар доклад қилдилар.

Семинарда маҳаллий Советларнинг иш тажрибалари ўртоқлашилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. А. Раҳматхўжаева шаҳар Советининг доимий комиссиялар ва депутатлик группалари олиб борaётган ишлар ҳақида, Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. И. Скоробогатов маҳаллий Советлар сессияларини тайёрлаш ва ўтказиш практикаси ҳақида гапириб бердилар.

Секция мажлисларида совет қурилишининг айрим масалалари батафсил муҳокама қилинди, бу мажлисларда республика министрликлари, идоралари ва маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг раҳбарлари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети бўлимларининг мудирлари сўзга чиқдилар.

Семинарда СССР Олий Совети Президиуми Советлар иши масалалари билан шуғулланувчи бўлимининг мудири В. И. Васильев нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни қайд қиладики, сўнгги вақтда ғўзани парвариш қилишга эътибор анча сусайтириб юборилди. Бу эса кўпгина колхоз ва совхозларда ғўзанинг ёввойи ўтлар босиб кетишига, қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайиб кетишига, сувдан унумсиз фойдаланишга, суғоришнинг ва ғўзани ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларини озиқлантиришнинг жиддий равишда кейинда қолиб кетишига сабаб бўлди. Кўпгина партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ишдаги сусткашликка барҳам бериш учун зарур чораларни ўз вақтида кўрмадилар ва пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш, уни давлатга сотиш юзасидан 1965 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги устидан қатъий контролни таъмин этмадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мусобақадош областлар ўртасида ғўзани парвариш қилиш ишларини июнь ойининг иккинчи ярмида ўзаро текширишдан ўтказишни зарур деб топди.

Область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига ўзаро текшириш натижаларини область ва районларда колхозчилар, совхоз ишчиларининг, партия, совет, касаба союз ва комсомол активининг кенг иштирокида муҳокама қилишни ташкил этиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги министрликлари, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва уларнинг жойлардаги органлари зиммасига ўзаро текшириш вақтида аниқланган камчиликларни тезлик билан бартараф қилиш учун қатъий чоралар кўриш вазифасини юклади.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ОБЛАСТЬ ВА РАЙОНЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР

Бухоро области, **Термиз, Жўрқўрғон, Қоракўл, Вобкент, Ромитан, Киров** (Фарғона области), **Поп** районлари.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, НОРВЕГИЯЛИК МЕҲМОНЛАР!

Совет ҳукуматининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турган Норвегия ҳукуматининг бошлиғи Эйнар Герхардсен 3 июнь куни Тошкентга келди.

Юстиция министри О. К. Гундерсен рафиқаси билан, Норвегиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ф. Х. Якобсен рафиқаси билан, Бош министр канцелярияси бўлимининг бошлиғи А. Андерсен, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари П. Гравер, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги бешинчи сиёсий бўлимининг бошлиғи П. Скопен ва норвегиялик бошқа расмий кишилар, шунингдек бир группа норвег журналистлари Э. Герхардсен ва унинг рафиқаси билан бирга Тошкентга келишди.

Норвегия Бош министрининг мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида СССР министри Н. К. Байбаков, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Л. Орлов, Совет Иттифоқининг Норвегиядаги элчиси Н. М. Луньков, СССР Ташқи ишлар министрлиги бўлимларининг бошлиқлари А. В. Захаров, Ф. Ф. Молочков унга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Норвегия, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэродромида республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳамда республиканинг бошқа раҳбар ходимлари, жамоатчилик вакиллари, журналистлар ҳурматли меҳмонни ва унга ҳамроҳ бўлиб келган кишиларни шодиёна кутиб олдилар. Болалар меҳмонларга гулдасталар тутдилар.

* * *

Норвегия ҳукуматининг бошлиғи Э. Герхардсен Тошкентга келганидан сўнг бир оз вақт ўтгач Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ҳузурида бўлди.

Визит вақтида дўстона суҳбат бўлди. Суҳбатда Норвегия ва Совет давлат арбоблари қатнашдилар.

Шу куниёқ Эйнар Герхардсен Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова ҳузурида бўлди.

Е. С. Насриддинова билан Э. Герхардсен ўртасида самимий, дўстона суҳбат бўлди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ШАҲАРЛАРИ, РАЙОН МАРКАЗЛАРИ, ШАҲАР ПОСЁЛКАЛАРИ ВА АҲОЛИ ЯШАЙДИГАН БОШҚА ПУНКТЛАРНИ ҚУРИШ ВА ОБОДОНЛАШТИРИШНИ ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети партия XXII съездининг қарорлари асосида халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш методларини коммунистик қурилишнинг етилган вазифаларига мослаб, чинакам илмий ва планли асосда янада такомиллаштиришга қаратилган жуда муҳим тадбирларни амалга оширмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари СССРдаги барча халқлар билан мустаҳкам қардошларча бирликда, Ватан олдидаги ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчларини тўла англаган ҳолда, КПСС XXII съездининг ва партия Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун, етти йилликнинг якунловчи йили бўлган 1965 йилга олган юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун фидокорона курашмоқдалар.

Республика саноати тобора кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан ўз олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажармоқда.

Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, чигит ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экишни муваффақиятли ўтказдилар, экинларни парвариш қилишни қизитиб юбордилар, бу йил давлатга камида 3 миллион 650 минг тонна пахта берамиз, деб қилган ваъдаларининг устидан чиқишга, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва топшириш мажбуриятларини бажаришга қатъий аҳд қилдилар.

1965 йилнинг тўрт ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан капитал маблағ сарфлаш ҳажми қарийб 30 процент кўпайди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати КПСС Программасига амал қилиб, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада юксалтириш соҳасида муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети шуни қайд қиладики, Ўзбекистонда рўй берган социалистик негиздаги туб ўзгаришлар, халқ моддий фаровонлигининг ўсганлиги республикада шаҳарлар, район марказлари, посёлкалар, қишлоқлар ва аҳоли яшайдиган барча пунктларни қуриш ва уларнинг ривожланишида ўз ифодасини топди. Уларнинг ҳозирги қиёфаси мустамлака ўтмишдан мерос бўлиб қолган қиёфага асло ўхшамайди.

Замонавий архитектура ансамбллари ва барча қулайликлари бўлган чиройли уй-жой кварталлари, майдонлар ва хиёбонлар, парклар ва стадионлар, маданият саройлари ва театрлар шаҳарларнинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Коммунал ва маиший корхоналарнинг кенг шохобчалари вужудга келтирилди, йўллар ва кўчаларга асфальт ётқизилди, кўпдан-кўп троллейбус ва автобус маршрутлари очилди.

Шаҳарларнинг қиёфасида юз берган жуда катта ўзгаришлар республикамизнинг пойтахти Тошкент мисолида айниқса яққол кўриниб турибди. Тошкент эндиликда мамлакатимизнинг энг йирик иқтисодий ва маданий марказларидан бирига айланди. Тошкент шаҳрида катта маданий-маиший ва коммунал қурилиш авж олмоқда. етти йилликнинг ўтган йиллари мобайнида 322 километр узунликда водопровод шохобчалари, 115 километрли канализация ва 350 километрли газ шохобчалари ўтказилди. Ободончилик соҳасида анча иш қилинди. Самарқанд ва Андижон, Фарғона ва Наманган, Бухоро ва Қўқон, Урганч ва Хива каби қадимий шаҳарларнинг қиёфаси тубдан ўзгариб, янгидан яшарди. Эски шаҳарлар реконструкция қилиниши билан бир қаторда, республикамизда Чирчиқ ва Бекобод, Оҳангарон ва Олмалиқ, Янгиер ва Янгиобод, Навоий ва Тахиатош, Янгийўл ва Ленинск каби мутлақо янги индустриал шаҳарлар қурилди ва тез ривожланиб бормоқда. Илгари бўш ётган жойда ажойиб шаҳар — Қорақалпоғистон АССРнинг пойтахти Нукус шаҳри қад кўтарди.

Шаҳар типидаги кўпгина посёлкалар ўзининг ташқи қиёфаси, архитектураси ва планланиши билан кишини қувонтиради. Ўзбекистонда қишлоқлар қурилишида, турмушни янгича қайта қуришда ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Мирзачўл районларида кенг кўламда қурилиш ишлари олиб борилмоқда.

Қурилиш ташкилотлари индустриал базасининг ривожланганлиги, бинокорлик материаллари прогрессив турларини ишлаб чиқаришнинг анча ўсганлиги, шунингдек шаҳарларни катта-катта массивлар тарзида қуриш принципи жорий қилинганлиги натижасида қурилишларни шу қадар кенг кўламда олиб бориш имконияти туғилди. Қурилиш ташкилотлари кейинги йилларда янги техника билан, ғоят самарали ишловчи замонавий машина ва механизмлар билан анча мустаҳкамланди ва таъминланди. Кўп иншоотлар янги индустриал методлар билан қурилмоқда. Йиғма темир-бетон қурилиш практикасидан мустаҳкам жой олди, йирик панелли уй-жой қурилиши ва қурилиш ишларини олиб боришдаги янги, прогрессив усуллар кенг ёйилди.

Шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни қуриш ҳамда уларни ободонлаштиришда эришилган муваффақиятларни таъкидлаб ўтиш билан бирга, Ўзбекистон ССР Олий Совети шаҳарлар қуриш ишини янада яхшилаш соҳасида республикада мавжуд бўлган имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилмаётир, амалга оширилган тадбирлар шаҳар ва қишлоқларни янада ўзгартириш, уларнинг ҳозирги талабларга тўла жавоб бера олиши учун бошланган катта ишларнинг муқаддимасидир, холос, деб ҳисоблайди.

Энг катта камчилик шуки, бир қанча жойларда қуриш ва реконструкция қилиш вақтида бош планлар қўпол равишда бузилмоқда. Қурилиш ишларини олиб борувчи барча совет ва хўжалик ташкилотлари бош планни ҳали ҳам ўзлари учун қонун деб билмайдилар. Колхоз посёлкаларини қурган вақтда бош планлар айниқса кўп бузилмоқда.

Республика «Госстрой»и ва Архитекторлар союзи шаҳар қурувчи архитекторларнинг ижодий ишига етарли раҳбарлик қилмаётирлар. Архитекторлар союзи қурилишнинг бош планларини амалга оширишга, шаҳарларни ва микрорайонларни, хусусан қишлоқларда аҳоли яшайдиган пунктларни қуришга ҳануз тегишинча эътибор бермаётир.

Бош планларни тузиш вақтида микроиқлимни жанубий шаҳарларга хос бўлган хусусиятларга мослаб яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқишга етарли эътибор берилмаяпти. Айрим ҳолларда қурилишлар комплекс тарзда олиб борилмаяпти. Бунинг натижасида кўпинча шундай бўладики, микрорайонларда уй-жой бинолари қуриб битказилиб, уларга одамлар кўчиб киради-ю, лекин бу бинолардаги канализация ва иситиш шохобчалари ҳали ишга туширилмайди, лойиҳалаштирилган магазинлар, йўллар ва йўлкалар қуриб битказилмайди.

«Узгоспроект», «Ташгипрогор», «Узгипросельстрой» лойиҳалаш институтлари ва бошқа лойиҳалаш ташкилотлари шаҳарларда, посёлкаларда, совхоз ва колхозларда турар-жой районлари қуриш лойиҳаларини ишлаб чиқиш вақтида типовой уйларнинг олд томонларини архитектура жиҳатидан безашда зарур ранг-барангликка эътибор бериш, шунингдек янги бинолар қурилаётган территорияларни ободонлаштиришни кўзда тутмайдилар. Бунинг натижасида қуриб битказилган уй-жой кварталлари бир хил, файзсиз ва кўримсиз бўлади.

Баъзи шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган кўп пунктларда, хусусан қишлоқ жойлардаги аҳоли яшайдиган пунктларда шу пайтгача тасдиқланган бош қурилиш планлари йўқ.

Кейинги вақтларда республикада уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилаётганлигига қарамай, уй-жой проблемаси жиддий проблема бўлиб қолмоқда. Уй-жой қурилиши планлари йилдан-йилга бажарилмай келмоқда. Кейинги тўрт йил ичида маҳаллий Советлар турар-жой майдонини фойдаланишга топшириш планини 160 минг квадрат метр ҳажмида кам бажардилар. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги уй-жой қурилиши юзасидан берилган топшириқларни айниқса ёмон бажармоқда. Бу министрлик 1964 йилнинг бир ўзидагина қарийб 70 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширмади.

Республиканинг баъзи министрликлари, идоралари ва маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари қурилиш ишларига зарур тайёргарлик кўрмаётирлар. Бунинг натижасида кўп ҳолларда йилнинг бошида баъзи объектлар бўйича лойиҳа ва сметалар ҳужжати бўлмайди, ер участкалари ажратиб берилмайди, комплект асбоб-ускуналар ва материаллар билан таъминлаш масалалари ҳал этилмайди, маблағ чиқаришни ва пудрат шартномаларини тузишни расмийлаштириш чўзиб юборилади. Капитал қурилиш ва моддий-техника таъминоти планлари бирбири билан боғлаб олиб борилмайди.

Кўпгина қурилиш ташкилотлари ва заказчилар аввалгидек ҳозирда ҳам ўз кучларини кўпдан-кўп объектларга сочиб юбормоқдалар. Бир қанча қурилишларда меҳнат интизоми паст, кадрлар қўнимсизлиги катта.

Қурилиш ишлари сифатининг пастлиги ҳали ҳам жуда катта нуқсонлардан бири бўлиб қолмоқда. Биноларнинг ички пардози айниқса ёмон бажарилмоқда. Кўпгина уйсозлик комбинатларининг маҳсулотлари техника талабларига жавоб бермаётир. Баъзи қурилиш ташкилотларида ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг малакаси етарли эмаслиги, шунингдек Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Профессионал-техника давлат комитети йўли билан кадрлар тайёрлаш иши суст йўлга қўйилганлиги ҳам қурилиш ишларининг сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

1959 йилдан бошлаб аҳоли маблағи ҳисобидан ва банк кредити ёрдами билан якка тартибда уй қуриш анча қисқариб кетди. Кооператив уй-жой қурилиши авж олдириб юборилгани йўқ, бу қурилиш планлари ҳам йил сайин бажарилмай қолмоқда.

Деворбоп, оҳак, ганч ва бошқа хил маҳаллий бинокорлик материалларининг етишмаётганлиги уй-жой ва маданий-маиший қурилишларга жиддий тўсқинлик қилмоқда.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши Бинокорлик материаллари саноати бошқармаси қониқарсиз ишламоқда. Бу бошқарманинг корхоналари деворбоп материаллар ишлаб чиқариш планларини доим бажармай келмоқда, ишлаб турган ғишт заводларининг қувватидан яхши фойдаланилмаётир, сифати талаб этилган даражада бўлган маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминламаётир. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши ана шу бошқарманинг ишини контроль қилишни сусайтириб юборди ва бу бошқармага зарур ёрдам кўрсатмаётир.

«Узглавколхозстрой» бинокорлик материаллари саноати корхоналари ҳам қониқарсиз ишламоқда. Бу корхоналар қувватининг атиги 30-40 процентидан фойдаланилмоқда.

Деворбоп материаллар ғоят етишмаётган бир пайтда, деворларни сифатли қуриш чоралари кўрилмаётир, ғиштдан кўпинча пойдевор, тўсиқ, панжара қуриш ва муваққат иншоотлар барпо этиш учун фойдаланилмоқда. Тош, гранит, мармардан девор ва пардозлаш материаллари ишлаб чиқариш уюштирилмаган. Уй-жой ва маданий-маиший биноларни архитектура жиҳатидан безаш учун юқори сифатли табиий материаллар ишлатилмаётир.

Лойиҳалаш ишларида катта-катта камчиликлар бор. Йирик панелли уй лойиҳаларини ишлаб чиқиш айниқса кўнгилдагидек эмас. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги йирик панелли уйсозлик заводларини яхшиланган лойиҳалар асосида буюмлар ишлаб чиқаришга ўтказиш ишини пайсалга солиб келмоқда.

Кам қават уй-жойлар лойиҳасини тузиш ишлари мутлақо йўлга қўйилмаган. Посёлка ва қишлоқ қурилиши учун лойиҳа типлари жуда кам бўлиб, аҳолининг энг оддий эҳтиёжларига ҳам сира жавоб бермайди.

Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, район, шаҳар ва область архитекторлари кичик формадаги архитектурага тегишинча эътибор бермаётирлар. Ҳар хил павильонлар, киоскалар қурилиши одамларнинг дидига жавоб бера олмайди, булар архитектура ансамбли билан боғлаб олиб борилмайди.

Мавжуд уй-жой фондини сақлашга етарли эътибор берилмаётир. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари уй-жойларни ремонт қилиш учун ажратилган маблағлардан тўла фойдаланмаётирлар, уй-жойларни ремонт қилиш муддатларини кечиктириб юборадилар, ремонт ишларининг юқори сифат билан бажарилишини таъмин этмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин маданий-маиший бинолар қурилишига эътибор кучайди. Лекин шундай бўлса ҳам, маданий-маиший биноларнинг ҳаммаси ҳам белгиланган муддатларда битказилаётир, деб бўлмайди, хусусан болалар муассасалари ҳамда касалхоналар қурилиши ёмон бормоқда. 1960 йилдан буён бундай қурилиш объектлари бўйича белгиланган план бирор марта ҳам бажарилгани йўқ.

1964 йилда умуман республика колхозларида ишлаб чиқариш бинолари ва маданий-маиший бинолар қуриш планининг фақат ярми бажарилди. Фарғона, Андижон, Самарқанд областларида эса кўрсаткичлар бундан ҳам пастроқдир. Кўпгина колхозлараро қурилиш ташкилотлари қишлоқ хўжалик артеллари билан тузган шартнома мажбуриятларини бажармаётирлар, уларнинг баъзилари колхозлар билан тузилган шартномаларга хилоф суратда пландан ташқари ишларни олдин бажариб берадилар.

Кейинги вақтларда кўпгина водопроводлар кенгайтирилганлиги ва янгилари қурилганига қарамай, шаҳарлар, район марказлари ва айниқса қишлоқ аҳолисининг анчагина қисми ҳали ҳам водопровод суви билан таъминланмаган. Шаҳар қурилишида канализация масаласи ҳали ҳам кескин масала бўлиб қолмоқда. Маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетларининг ҳаммаси ҳам колхозларни газ билан таъминлашга етарли эътибор бермоқдалар, деб бўлмайди. Шаҳар транспорти, хусусан электр транспорти аҳолининг талабларини қондирмаётир.

Йўл хўжалигини яхшилаш юзасидан анча кўп иш қилинганига қарамай, ҳамма ерда ҳам йўл қурилиши ва уларни ремонт қилиш планларини бажариш тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилинмоқда, деб бўлмайди.

Кўпгина маҳаллий Советлар шаҳарларни ва аҳоли яшайдиган бошқа жойларни кўкаламзорлаштириш ишлари билан суст шуғулланмоқдалар. Дарахтларнинг миқдори жиҳатидан республика мавжуд нормативлардангина эмас, балки СССРда эришилган ўртача даражадан ҳам орқада туради.

Ер ости сувлари юза бўлганлиги сабабли гидрогеология шароити ноқулай бўлган айрим шаҳарлар ҳам бор. Худди шу сабабдан, масалан, Нукус, Урганч, Когон, Қўқон, Гулистон шаҳарларида ва бошқа бир қанча шаҳарларда турар жойлар, жамоат бинолари ва иншоотлар, саноат корхоналари ва ободончилик объектлари аста-секин бузилиб кетяпти. Лекин шунга қарамай, бу шаҳарларда мелиорация соҳасида зарур чоралар кўрилмаётир.

Кўпгина шаҳарларда, посёлкаларда ва қишлоқларда санитария ҳолатини яхшилаш, кўчаларни, ҳовлиларни ўз вақтида тозалаб туриш, мунтазам суратда сув сепиш юзасидан белгиланган чоралар қониқарсиз амалга оширилмоқда, ҳавонинг ифлосланишига қарши етарли кураш олиб борилмаётир.

Кейинги вақтларда кўпгина маҳаллий Советлар қурилиш, ободончилик, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан кўпроқ ва конкретроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар ва бу соҳада маълум амалий натижаларга эришдилар.

Шу билан бирга бир қанча маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари қурилиш ва ободончиликка таалуқли муҳим масалаларга тегишинча эътибор бермаётирлар, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш юзасидан берилган топшириқларнинг муттасил бажарилмай қолишига ва ана шу жуда муҳим ишда хўжасизлик, масъулиятсизлик фактларига йўл қўйиб келмоқдалар. Маҳаллий Советларнинг кўпгина доимий комиссиялари актив ташкилотчилик ишларига жалб этилмаган.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1. Шаҳар қурилиши, район марказлари, посёлкалар ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларда қурилиш ишлари ҳамда уларни обод қилиш, капитал қурилиш планларининг, уй-жойлар ва маданий-маиший объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш планларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш юзасидан кенг кўламдаги тадбирларни амалга ошириш — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика министрликлари ва идоралари, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ва улар ижроия комитетларининг, корхоналар ва қурилишлар, совхозлар ва колхоз правлениелари раҳбарларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин.

2. Совхозларда уй-жой ва маданий-маиший қурилишга ажратилган капитал маблағлардан жуда ёмон фойдаланилаётганлиги қайд қилиниб, қишлоқ хўжалиги министрлигидан ва Қурилиш министрлигидан совхозларда қурилиш ишларини кескин суратда яхшилаш ва ажратиб берилган капитал маблағлардан сўзсиз фойдаланишни таъминлайдиган зарур чораларни кўриш талаб қилинсин.

3. Янги шаҳар ва қишлоқлар қурилиши ҳамда янги квартал ва микрорайонлар қуриш ишлари бош планларга қатъий мослаб олиб борилсин, чунки кишиларимизнинг меҳнат ва турмуш шароити, уларнинг саломатлиги ва узоқ умр кўриши бевосита ана шуларга боғлиқдир.

4. Шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктлар қуришни тубдан яхшилаш, тасдиқланган бош планларга қатъий риоя қилиш ҳамда шаҳар ва область архитекторларининг ролини ошириш мақсадида қуйидаги чораларни кўриш зарур деб топилсин:

а) район, шаҳар ва область архитекторларининг иши устидан Ўзбекистон ССР «Гострой»ининг жавобгарлиги оширилсин;

б) шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларни қуришга таалуқли масалаларда асоссиз қарорлар қабул қилиш практикаси тўхтатилсин;

в) республика «Госстрой»и рухсат берган тақдирдагина шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларнинг тасдиқланган бош планларини ўзгартириш мумкин, деб белгилансин.

5. Ўзбекистон ССР «Госстрой»ига ва лойиҳалаш ташкилотларига лойиҳалаш ишларини яхшилаш ва такомиллаштириш, микрорайонларда тежамли ва кўркам, хонадонлар учун ҳар жиҳатдан қулай бинолар ансамблини яратиш, кир ювиш ва қуритиш, сабзавотларни сақлаш учун зарур бинолар қуриш ва бошқа қулайликларни вужудга келтиришни лойиҳаларда кўзда тутиш вазифаси юклатилсин. Аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳисобга олиб, якка тартибда қуриладиган уй-жойларнинг янги типовой лойиҳаларини ҳам ишлаб чиқиш зарур. Қишлоқ жойлар учун катта оилаларга мўлжалланган 4-5 хонали квартиралари бўлган уйлар лойиҳасини тузиш керак.

6. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига, «Узглавколхозстрой»га ва бошқа қурилиш ташкилотлари зиммасига қурилиш сифатини яхшилаш ва унинг қийматини арзонлаштириш учун зарур тадбирларни амалга ошириш, қуриб битказилган объектларнинг фақат аъло ва яхши баҳолар билан топширилишига эришиш ва бу ишга бинокорлар коллективларини сафарбар этиш, коллективлар ўртасида қурилиш ишларининг юқори сифати учун мусобақа ташкил қилиш вазифаси юклансин.

7. Кооператив уй-жой қурилишининг янада ривожлантирилишини, меҳнаткашларни уй-жой билан таъминлашнинг муҳим воситаси деб ҳисоблаб, министрликлар ва идоралар, маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари зиммасига кооператив уй-жой қурилишини меҳнаткашлар орасида кенг оммалаштириш, қурилиш кооперативлари аъзоларига бериладиган енгилликлар ва имтиёзларни меҳнаткашларга тушунтириб бериш вазифаси юклансин.

Ўзбекистон ССР «Госстрой»ига кооператив уйларини лойиҳалаш ишини яхшилаш, бунда аҳолининг истакларини ҳисобга олиш, унча катта бўлмаган шаҳарлар ва район марказлари учун кам квартирали янги турар-жойлар лойиҳаларини тузиш вазифаси топширилсин.

Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари зиммасига кооператив қурилишига, шунингдек якка тартибда уй-жой қуришга раҳбарликни яхшилаш, қурувчиларга кредит ҳамда бинокорлик материаллари бериш йўли билан зарур ёрдам кўрсатиш вазифаси юклансин.

8. Республикада мавжуд бўлган деворбоп материаллар резервларидан энг тўла ва энг самарали фойдаланиш мақсадида Ўзбекистон ССР «Госстрой»ига уй-жой, маданий-маиший ва қишлоқ хўжалик объектларининг ишлаб чиқилаётган лойиҳаларида маҳаллий бинокорлик материалларидан — хом ғишт, серкавак бетон, грунтоблок, майда ва йирик тош, кавакли бетонлар ва пишиқ ғиштнинг ўрнини босадиган бошқа материаллардан фойдаланишни таъминлаш, пойдевор қуриш, ариқларга ётқизиш, панжаралар ва бошқа объектларни қуришда пишиқ ғишт ишлатиш тақиқлансин. Бундай қурилишларда ғишт ўрнига маҳаллий материаллар ва бошқа материалларни ишлатиш мумкин.

9. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, Қурилиш министрлиги ва «Узглавколхозстрой» бинокорлик материаллари саноатининг ишини яхшилаш учун зарур чораларни кўрсинлар, деворбоп материаллар ишлаб чиқариш учун қувватлардан кўпроқ фойдаланишга, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарини қуришни жадаллаштириш ҳамда уларнинг ўз вақтида ишга туширилишини таъминлашга алоҳида эътибор берсинлар.

Маҳаллий Советлар бинокорлик материаллари саноати корхоналарига эътиборни кучайтирсинлар, ишчилар билан таъминлашга, ишчиларнинг уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилашда бу корхоналарга ёрдам кўрсатсинлар.

10. Аҳолини жойлаштиришнинг таркиб топган кўп посёлкали хутор системаси қурилишга ажратилган капитал маблағлардан фойдаланиш самарасини камайтирибгина қолмай, балки колхоз посёлкаларининг қайта қурилишига халақит бераётганлигини, шунингдек автомобиль транспорти серқатнов бўлган транзит йўллари бўйида қурилаётган посёлкаларда аҳоли учун ноқулай шароит вужудга келишини таъкидлаб, «Госстрой»га, Қишлоқ хўжалиги министрлигига ва «Узглавколхозстрой»га бу қурилишни тартибга солиш чораларини кўриш ва юқорида кўрсатиб ўтилган факторларни лойиҳаларда пухта ҳисобга олиш вазифаси юклатилсин.

Колхозларга янги посёлкалар қуриш билан бир қаторда мавжуд посёлкаларни реконструкция қилиш ва уларнинг ободончилигини янада яхшилаш тавсия этилсин.

Маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари янги планли колхоз посёлкалари қуришнинг афзалликларини қишлоқ аҳолисига кенг тушунтириб беришлари керак.

11. Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва республика маҳаллий Советлари ижроия комитетларига уй-жой фондини сақлашдаги мавжуд жиддий камчиликларни бартараф қилиш, уй-жойларни капитал ремонт қилиш учун ажратилаётган маблағлардан тўғри фойдаланишни таъминлаш, ремонт ишлари муддатларини кескин равишда қисқартириш ва бу ишларнинг сифатини яхшилаш вазифаси юклатилсин.

12. Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлигига ва соғлиқни сақлаш министрлигига, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига шаҳарлар, район марказлари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларнинг санитария ҳолати намунали бўлиши учун курашни кучайтириш вазифаси юклансин.

13. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашига, саноат корхоналари бўлган министрликлар ва идораларга атмосфера ҳавоси, кўл-ҳовузлар ва тупроқнинг саноат чиқиндилари билан ифлосланишининг олдини олиш тадбирларини кўриб, саноат корхоналарида тозалаш иншоотлари қуриш юзасидан конкрет планни тузиб чиқиш вазифаси юклансин.

14. Аҳолини ичимли сув билан таъминлашга, газлаштириш, электрлаштириш ва канализация қуриш ишларини янада кенгайтиришга биринчи даражали аҳамият бериб, шунингдек шаҳарлар ва район марказлари территорияларининг мелиорация ҳолати ёмонлашиб кетишига йўл қўймаслик учун Госпланга, Госстройга, коммунал хўжалик, энергетика ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги министрликларига маҳаллий Советлар билан ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда зарур тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этиш топширилсин:

а) шаҳарлар, район марказлари, колхоз ва совхозлар аҳолисини тоза водопровод суви билан таъминлаш;

б) шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларни газлаштириш ва электрлаштириш тадбирларини ишлаб чиқиш, бунда мазкур ишларнинг колхоз ва совхозларда бажарилишига алоҳида эътибор бериш;

в) шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларда канализация ва тозалаш иншоотлари шохобчалари қуришни янада ривожлантириш тадбирларини кўриш;

г) шаҳар ва район марказларига бевосита яқин жойларда сув хўжалиги объектлари қурилиши лойиҳалари ва сметаларида уларни сизот сувларининг юзага чиқиб қолишидан ҳимоя қилиш тадбирларини кўзда тутиб, шаҳарлар ва район марказлари территорияларининг намини йўқотиш, уй-жой фондини ва бошқа биноларни ҳамда иншоотларни сақлаб қолиш чораларини кўриш;

д) шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларнинг кўчаларини ёритиш ишларини яхшилаш ва янада кучайтириш чораларини кўриш.

15. «Госстрой»га, Соғлиқни сақлаш министрлигига, маҳаллий Советларга касалхоналар, туғруқхоналар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари биноларининг лойиҳаларини тузган вақтда зарур бўлган ҳолларда ҳавони кондициялаш қурилмалари ўрнатишни кўзда тутиш ҳам топширилсин.

16. Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, шаҳар ва район ижроия комитетларига автомобиль йўлларини, кўприкларни, ариқ шохобчаларини, йўлкаларни ремонт қилиш ва фойдаланишга топшириш сифатини кескин суратда яхшилаш, шунингдек шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктлар аҳолисига шаҳар ва шаҳарлараро автотранспорт билан намунали хизмат кўрсатишга эришиш вазифаси юклансин.

17. Шаҳар электротранспорти аҳолининг эҳтиёжларини қондирмаётганлигини ва унинг ўсиш суръатлари халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари суръатидан орқада қолаётганлигини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Госпланига ва Коммунал хўжалик министрлигига беш йиллик планни тузиш вақтида республиканинг йирик шаҳарларида электротранспортни янада ривожлантиришни кўзда тутиш вазифаси юклансин, токи энг оммавий, энг қулай ва тежамли транспорт тури бўлган электротранспорт шаҳар пассажирларини ташишда ўзига муносиб ўрин олсин.

18. Ўзбекистон ССР Госпланига қуйидаги вазифалар юклансин:

а) халқ хўжалик планларида бинокорлик материаллари саноати ва хусусан, деворбоп материаллар ишлаб чиқаришни илдам ривожлантиришни таъминлайдиган чораларни кўзда тутиш;

б) меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун тегишли ташкилотлар билан биргаликда республикада мебель ва бошқа уй-рўзғор буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан икки ой ичида таклифлар ишлаб чиқиш, бунда ишлаб чиқариладиган буюмларнинг сифатига алоҳида эътибор бериш.

19. Ўзбекистон ССР «Госстрой»ига уй-жойлар, мактаб, мактабгача тарбия ёшида бўлган болалар муассасалари, касалхоналар ва савдо объектларининг яхшиланган типовой лойиҳаларини ишлаб чиқишни жадаллаштириш, уларнинг таннархини камайтиришни эътиборга олиш, уйсозлик заводлари ишлаб чиқараётган йирик панеллардан фойдаланишни кўзда тутиш топширилсин. Қурилиш министрлигига эса уйсозлик заводларини ана шу лойиҳалар бўйича буюмлар ишлаб чиқаришга кўчиришни таъминлаш топширилсин.

20. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига ва «Госстрой»ига колхоз поселкаларининг бош планларини ишлаб чиқишни яқин йиллар ичида тамомлашни таъминлаш топширилсин.

21. Қишлоқ хўжалиги министрлигига ва «Узглавколхозстрой»га колхозлараро қурилиш ташкилотларини мустаҳкамлаш, уларнинг белгиланган қурилиш ишлари планларини бажаришларини таъминлаш ва колхозларда қурилиш ишларига маблағ ажратишни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этиш топширилсин.

Бинокор бригадалар, механизмлар, асбоб-ускуналар ажратиб, колхозлараро қурилиш ташкилотларига ёрдам бериш колхозларга тавсия этилсин, мазкур ташкилотларнинг ишчиларини колхозларда қурилиш ишлари билан боғлиқ бўлмаган ишларга жалб этишга йўл қўйилмасин.

22. Бир қанча ҳолларда шаҳарлардан ташқарида янги йирик саноат объектлари қуриш вақтида уй-жой қурилиши ва хусусан маданий-маиший ва савдо объектлари қурилиши етарли даражада кенг кўламда амалга оширилмаётганлиги нотўғри бир ҳол деб ҳисоблансин.

Госпланга, «Госстрой»га ва Халқ хўжалиги кенгашига, республика министрликлари ва идораларига бу камчиликларни йўқотиш ва саноат корхоналари ёнида янги посёлкаларни қурган пайтда уй-жой, маданий-маиший объектларнинг, ободончилик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш объектларининг бутун комплексини кўзда тутиш топширилсин.

23. Шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган жойларнинг комплекс қурилишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон ССР Госпланига, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, республика министрликлари ва идоралари билан биргаликда ана шу мақсадлар учун сарфланадиган капитал маблағларни планлаштиришни яхшилаш масаласини ўрганиб чиқиш ва тегишли таклифларни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этиш топширилсин.

24. Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига шаҳарлар, район марказлари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктлар территориясида бўлган магистрал йўлларни қуриш ҳамда яхши ҳолда сақлаш топширилсин. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Колхозлар, совхозлар, саноат, транспорт, қурилиш корхоналари ва бошқа корхоналар ҳамда хўжалик ташкилотларининг автомобиль йўлларини қуриш ва ремонт қилишдаги иштироки тўғрисида»ги Фармони асосида тушадиган маблағларнинг зарур бир қисмидан Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг ана шу мақсадда фойдаланишига рухсат берилсин.

25. Ремонт-қурилиш ташкилотларини техника билан таъминлаш даражасини ошириш зарур, деб ҳисоблансин. Бунинг учун Госплан, Коммунал хўжалик министрлиги йиллик ва перспектив планларда зарур чораларни кўзда тутиши лозим.

26. Республикадаги баъзи шаҳарлар ободончиликда яхши кўрсаткичларга эришиш учун бир неча йилдан буён шаҳарлар ўртасида ўтказиб келинаётган социалистик мусобақада суст қатнашаётганликларини таъкидлаб, Ўзбекистон ССР Олий Совети маҳаллий Советларни ва уларнинг ижроия комитетларини ободончилик ишларини намунали йўлга қўйиш учун шаҳарлар мусобақасини янада кенг авж олдиришга даъват этади.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига касаба союз ташкилотлари билан биргаликда ободончилик ишлари бўйича район марказлари, посёлка ва қишлоқлар ўртасида мусобақани ташкил этиш, мусобақа илғорларини рағбатлантириш учун тегишли чораларни кўриш топширилсин.

27. Ўзбекистон ССР Олий Совети хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишда кенг ташаббус кўрсатиш — жойларда давлат ҳокимиятининг тўла ҳуқуқли органлари бўлган маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетларининг энг муҳим ва биринчи галдаги вазифаси деб ҳисоблайди.

Қурилиш ва ободончилик ишлари юзасидан бутун жавобгарлик Советлар зиммасига юкланган. Советлар топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари, аҳоли учун энг қулай шароитлар яратиб беришлари лозим. Шаҳар ва қишлоқларни қуриш, уй-жой қурилиши, ободончилик, санитария тозалиги, кўкаламзорлаштириш, йўл қурилиши, уй-жой фондини яхши сақлаш, коммунал хўжалиги ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш масалалари ҳамиша Советларнинг диққат марказида туриши лозим.

Советлар шу мақсадда ўзларининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик услуби ва методларини зўр ишчанлик билан ва конкрет равишда яхши йўлга қўйишлари, депутатларни ва кенг Совет активини ўзларининг кундалик амалий ишларига кенг жалб этишлари керак.

28. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қатъий ишонч билдириб айтадики, республика ташкилотлари ва маҳаллий ташкилотлар мазкур масаланинг сессияда муҳокама қилинишидан зарур хулосаларни чиқариб оладилар ва кенг жамоатчиликка таяниб, шаҳарлар, район марказлари, посёлка ва қишлоқларни қуриш ва ободончилик ишига раҳбарликни яхшилайдилар, аҳолининг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўла қондириш тўғрисида янада кўп ғамхўрлик қиладилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1965 йил 28 май.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Якун ва режалар

Партия маорифи шохобчаларида ўқув йили тугай деб қолди. Республикамиз партия ташкилотлари бу масъулиятли ишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу йил сиёсий мактаб, тўгарак, назарий семинарларда ўтказиладиган якунловчи машғулотларда жами бир миллиондан ошиқ тингловчи катнашади. Бундан мақсад тингловчиларга сиёсий билимларини системага солиш, чуқурлаштириш, амалий фаолиятда шу билимлардан яхшироқ фойдалана олишга ёрдам бериш, коммунистлар, партиясиз активларни назарий-сиёсий жиҳатдан янада чиниқтириш соҳасидаги асосий вазифаларни белгилаб олишдан иборат.

1965 ўқув йили ўзгача йил бўлди. Партия маорифининг барча шохобчаларида мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг актуал проблемалари, жаҳон социалистик системасининг ривожланиши, коммунистик ва ишчи партияларнинг тинчлик, демократия ва социализм учун курашининг стратегия ва тактикаси каби муҳим темалар ўрганилди.

Кўпчилик тўгарак, семинарларда ўқиш самарали бўлди. Партия ташкилотлари ўз навбатида пропаганданинг таъсирчанлигини ошириш, уни ҳаёт билан, коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлаш мақсадида машғулотларнинг ғоявий жиҳатдан юксак савияда ўтишини таъминлашга ҳаракат қилдилар. Бунга Бухоро пиллакашлик фабрикасидаги ҳозирги замон актуал проблемаларини ўрганиш тўгараги, Ромитан районидаги Карл Маркс номли колхоз партия ташкилоти ҳузурида ташкил этилган КПСС тарихини ўрганиш тўгараги, Фарғона область Киров районидаги Энгельс номли колхоздаги қишлоқ хўжалик конкрет экономикасини ўрганиш тўгараги, 1-пойафзал фабрикасида ташкил этилган ҳозирги замон актуал проблемаларини ўрганиш семинари яққол мисол бўла олади. Б. Қосимова, Х. Асадов, Р. Мамадқулов ва Н. В. Кондратьев ўртоқлар раҳбарлигидаги бу тўгарак, семинарларда ўтказилган сермазмун машғулотлар ишлаб чиқаришнинг ўсиши, қишлоқ хўжалиги ва саноатдаги мавжуд резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, омманинг етти йиллик топшириқларини бажариш учун олиб бораётган курашида меҳнат активлигини оширишга ёрдам берди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг идеология бўлими якунловчи машғулотларнинг муваффақиятли ўтишини таъминлаш мақсадида пойтахт партия комитетлари идеология ходимларининг, тўгарак ва семинар раҳбарларининг, область партия комитетлари сиёсий маориф уйлари мудирларининг кенгашини ўтказди. Кенгашда Андижон, Фарғона, Тошкент сиёсий маориф уйларининг мудирлари Н. Ульянов, Х. Кавлонов, А. Сергеева ва бошқа ўртоқлар ўзларининг фойдали мулоҳаза ва планлари, тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Вазифа — шу яқин орада планда кўрсатилган ўқув материалларини ўрганишни тугаллашдан иборатдир. Ўқув материаллари тугалланмай қолган тўгарак ва семинарларда қўшимча машғулотлар ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Ўқув йилини эса сўнгги бир-икки машғулотни якунлашга бағишлаш орқали 15 июнгача тугаллаш лозим. Якунловчи машғулотларга пропагандист ҳам, тингловчи ҳам пухта тайёргарлик кўриб келиши керак. Бундан ташқари суҳбатлар учун мураккаброқ темаларни танлаш, тингловчиларга қийин масалаларни яхшироқ тушуниб олишларига ёрдам бериш, консультациялар уюштириш, кўргазмали қуролларни ҳамда адабиётларни тайёрлаб қўйиш даркор.

Якунловчи машғулотларни қайси формада ўтказиш мумкин? Бу саволга конкрет жавоб бериш қийин албатта. Ҳамма тўгараклар ва семинарларга бир қолипда иш тутишни маслаҳат бериш нотўғри бўлур эди. Унинг форма ва методлари кўп. Лекин тажриба суҳбат ва назарий конференциялар ўтказиш йўли билан якунлаш тўғри эканлигини кўрсатди. Якунловчи машғулотларда суҳбатларни программадаги сўнгги тема ёки ўтилган материаллар атрофида, жумладан, «Марксизм-ленинизм коммунистик партияларнинг халқаро бирлиги ва жипслиги тўғрисида», «Партия тўғрисида марксча-ленинча таълимот ва унинг КПСС Программасида ривожлантирилиши», «Социалистик давлат ҳақида марксча-ленинча таълимотнинг КПСС Программасида ривожлантирилиши» каби темаларда ўтказилиши мақсадга мувофиқдир.

Назарий семинарларда, партия-совет активлари мактабларида, кечки марксизм-ленинизм университетларида шуғулланувчи ва сиёсий тайёргарлиги етарли бўлган ўртоқлар учун назарий конференциялар ўтказиш тавсия қилинади.

Жумладан, Тошкент областидаги йирик корхоналар, ўқув юртлари, колхоз ва совхозларда ўтказиладиган назарий конференциялар «Социалистик давлат ва Коммунистик партия тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотнинг КПСС Программасида ривожлантирилиши», «Марксизм-ленинизм — барча мамлакатлар коммунистларининг буюк интернационал таълимоти, Коммунистик партиялар бирлиги ва жипслигининг негизи», «Марксизм-ленинизм ҳозирги замоннинг характери ва мазмуни тўғрисида», «В. И. Ленинннинг «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» китоби ва КПССнинг халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслиги учун кураши», «Миллий-озодлик ҳаракати — революцион жараённинг таркибий қисми», «Ҳозирги босқичда халқаро коммунистик ҳаракат стратегияси, тактикасининг асосий проблемалари», «Капиталистик мамлакатлар ишчилар синфи сиёсий ва иқтисодий курашининг кучайиши» каби темалар юзасидан ўтказилиши мўлжалланади.

Коммунистик меҳнат ва илғор тажрибалар мактабларига «Партия ҳақида марксча-ленинча таълимот ва унинг КПСС Программасида ривожлантирилиши», «Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш йўллари», «Янги кишини тарбиялаш — коммунистик қурилишнинг практик вазифалари» каби темалар тавсия этилади. Бу темалар суҳбатлар ўтказишда айниқса қўл келади.

Жумладан Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги корхоналарда «В. И. Ленин раҳбарнинг обрўси ҳақида», «Мастер — коллективнинг уюштирувчиси ва тарбиячиси» каби темалар, Чилонзор районида эса партиявий, хўжалик ва давлат ишларида ленинча услуб масалалари асосий тема сифатида ўрганилади. Бу масалаларни муҳокама қилиш ленинча раҳбарлик принциплари моҳиятини яхши тушуниб олиш, улардан ишлаб чиқариш командири ва коллективнинг тарбиячиси сифатидаги фаолиятларида моҳирлик билан фойдаланиш имконини беради.

Якунловчи машғулотлар ва назарий конференцияларга тайёргарлик кўришда сиёсий маориф кабинет ва уйларининг роли катта. Буни Андижон сиёсий маориф уйи фаолиятидан ҳам яққол кўриш мумкин. Бу ерда апрель ойининг ўрталаридаёқ суҳбат, назарий конференцияларнинг тахминий тема ва планлари белгилаб чиқилиб партия ташкилотларига юборилди. Ҳозир партия маорифи уйлари ва кабинетларида пропагандистларга ёрдам сифатида актуал проблемалар бўйича махсус адабиётлар виставкаси ташкил этилган.

Булардан кўриниб турибдики, якунловчи машғулотларнинг формa ва методлари ҳар хил бўлиши мумкин. Лекин энг муҳими шундаки, пропагандистлар партия ва хўжалик раҳбар ходимлари билан биргаликда тўгарак, семинар тингловчиларининг ишига уларнинг амалий топшириқларни қанчалик бажарганига қараб баҳо беришлари, қимматли таклифларни ва тавсияларни оммалаштиришлари лозим.

Якунловчи машғулотларга тайёргарлик кўриш ва уни муваффақиятли ўтказиш партия ташкилотлари зиммасига масъулиятли вазифалар юклайди. Улар жойлардаги аҳволни ўрганишлари, пропагандистлар, айниқса, ёш пропагандистлар учун малакали консультациялар уюштиришлари лозим. Партия комитетлари пропаганда бўлимларининг ходимлари, партия маорифи уйлари ҳамда кабинетларининг методик советларининг аъзолари бу муҳим ишда айниқса актив қатнашишлари керак.

Партия маорифи шохобчаларида ўқув йилининг якунланиши айни пайтда, янги ўқув йилига тайёргарликнинг бошланиши ҳамдир. Шу сабабли партия ташкилотлари сиёсий ўқишларнинг якунини чуқур анализ қилиб, очиқ партия йиғилишларида, шаҳар ва район партия комитетларининг бюро мажлисларида кенг муҳокама қилишлари, сиёсий ўқишларнинг партияли ва партиясиз ходимлар ҳамда комсомол-ёшларнинг, ҳар бир тингловчининг юксак маънавий фазилатлари шаклланишига, уларнинг ўз вазифаларини ва гражданлик бурчларини яхшироқ ўташга қандай ёрдам қилганини белгилаб олишлари зарур.

Шунингдек, ўқув йилининг якунланишига бағишланган йиғилишларда корхона ва муассасаларнинг, колхоз ва совхозларнинг шароити ҳисобга олиниши, келгуси йилда сиёсий ўқишларни ғоявий жиҳатдан янада юксак савияда ўтказиш ва унинг таъсирчанлигини оширишга қаратилган конкрет таклифлар ишлаб чиқилиши керак.

Е. И. БОГОСЛОВСКАЯ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети идеология бўлимининг инструктори.

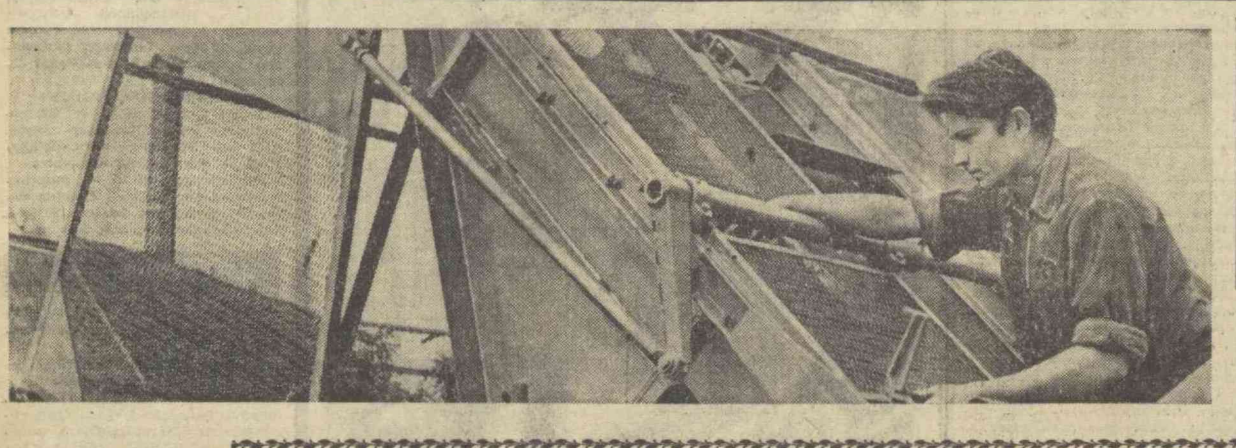

«Узбексельмаш» заводи коллективи бу йил ерга тўкилган пахтани териб оладиган «ПХ-1,2» маркали 3500 та машина ишлаб чиқаради. Суратда: йиғувчи слесарь ўртоқ В. Гатаулов ерга тўкилган пахтани териб оладиган навбатдаги машинани йиғишни тугалламоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Иштихон райони хўжаликлари гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини муваффақиятли адо этдилар. Давлатга пландаги 7050 центнер ўрнига 7100 центнер семиз гўшт етказиб берилди.

Район паррандачилари ҳам қувончли ютуқни қўлга киритдилар. Улар 1 миллион 800 минг дона тухум тайёрлаб, йиллик планни ҳозирнинг ўзидаёқ 116 процент адо этдилар.

Бухоро области пилла тайёрлаш планини бажарди

ОБЛАСТЬ ПИЛЛАЧИЛАРИ ДАВЛАТГА 2014 ТОННА ПИЛЛА ТОПШИРДИЛАР

Фарғона пилласи

Республикамизнинг «кумуш тола» хирмонига энг кўп ҳисса қўшадиган Фарғона области пиллачилари маррага жуда яқинлашиб қолишди. Эрта-индин зўр қувонч ва ёруғ юз билан ғалаба рапорти берадилар.

Маррага биринчи бўлиб етиб келган Киров ва Поп районларидан кейин Ўзбекистон ва Ленинград, Охунбобоев ва Бағдод районларининг пиллачилари ғалаба рапортини келтирдилар. Айниқса Охунбобоев район пиллачилари эришган зафар мақтовга лойиқ. Бу ерда 12 минг 73 қути қурт уруғи боқилиб, ҳозиргача 10 минг қутиси териб олинди. План шу ҳисобга тўлди, давлат хазинасига 636 тонна пилла тўкилди. Ҳар қутисидан 52,5 ўрнига 64 килограммдан пилла териб олинди.

Биргина бу ерда эмас, областнинг ҳамма хўжаликларида тонна-тонна «кумуш тола» карвонлари бирин-кетин жўнатилиб турибди. Шунинг учун ҳам пилла тайёрлаш суръати областда илдам бормоқда. План тўлишига 9,7 процент қолди. Куни кеча топширилган пилла 9 процентдан ортиқ бўлди. Областнинг совхозлар сектори 977 тонна пилла тайёрлаб йиллик планни 102 процент бажариб қўйди. Бугун-эрта бутун Фарғона областининг меҳнаткашлари «3970 тонна пилла тайёр!» деб рапорт берадилар.

Биринчи ҳосил

Жиззах, (телефон орқали олинди). Райондаги «Зарафшон» колхозининг пиллачилари катта ғалабага эришдилар. Колхозда 346 қути уруғнинг ҳар қутисидан ўрта ҳисобда 57 килограммдан юқори сифатли пилла териб олинди ва давлатга 197 центнер қимматбаҳо хом ашё етказиб берилди.

Навоий номли колхоз пиллачилари ҳам ғалаба рапорти бердилар. Улар 220 қути уруғнинг ҳар қутисидан ўрта ҳисобда 61 килограммдан аъло сифатли пилла териб олиб, планни 106 процент адо этдилар.

Денов дурдонаси

Денов райони пиллачилари қабул пунктига 868,4 центнер ёки ўтган йилдагига нисбатан 88 центнер кўп юқори сифатли пилла етказиб бердилар.

Район пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пландан ташқари яна 110 центнер пилла сотиш ҳақида сўз бердилар.

Задарё маррага етди

ЖОМАШУЙ, (штатсиз мухбиримиздан). Задарё райони меҳнаткашлари етти йилликнинг охирги йилида давлатга 31000 килограмм пилла етказиб бериш мажбуриятини олган эдилар. Куни кеча тайёрлов пунктларига топширилган пилла мўлжалдагидан 200 килограмм ошиб кетди.

ДАСТЛАБКИ МАРРА

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга ошириш мақсадида ўзларининг бутун куч ва ғайратларини, тажрибаларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тез суръатлар билан ривожлантириш учун курашга сарфлаётган Бухоро области меҳнаткашлари етти йилликнинг якунловчи йилида яна бир ғалабага эришдилар. Улар бундан бир неча кун илгари давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планини ва гўшт сотиш ярим йиллик планини бажарган эдилар. Мана, энди Ватанга 2014 тонна пилла инъом этилиб, план ва дастлабки олинган мажбурият ҳам бажарилгани ҳақида ғалаба рапорти берилди. Область пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна камида 500 центнер пилла сотишга сўз бердилар.

Бухоро пиллачилари бундан уч йил илгариёқ пилла ялпи ҳосили етиштириш бўйича етти йилликнинг охирида етиш мўлжалланган даражага эришган эдилар. Область хўжаликлари етти йил мобайнида 11685 тонна пилла етиштиришлари зарур эди. Амалда эса ҳозир етти йиллик план контроль рақамларида белгиланганидан 1310 тонна кўп — 12995 тонна пилла етиштирилди.

Етти йиллик мобайнида колхоз ва совхозларда 12 миллион туп тут кўчати ўтказилди. 4000 гектардан ортиқ тут плантациялари барпо этилди. Бундан ташқари, Бухоро ва Навоий уруғ заводлари тайёрлаётган қурт уруғи сифатининг яхшиланиши ҳам ҳосилдорликни ошириш ва пилла етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнамоқда.

Новатор пиллачи, Давлат мукофотининг лауреати Ҳурмат Тешаеванинг ватани бўлган Ромитан районининг пиллачилари пилла етиштиришни кўпайтиришда йил сайин жуда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Агар улар етти йилликнинг дастлабки йилида 304 тонна пилла тайёрлаган бўлсалар, бу йил давлатга 410 тонна пилла сотиб, белгиланган план ва ўз зиммаларига олган мажбуриятларини областда биринчи бўлиб адо этдилар. Ватанга 500 тонна пилла етказиб бериш ҳақида сўз берган Ғиждувон, шунингдек, Қоракўл, Вобкент ва Бухоро районларининг пиллачилари ҳам пилла етиштириш ва сотиш юзасидан белгиланган давлат плани ҳамда қабул қилинган мажбуриятларни ошириб бажардилар.

Кўпчилик хўжаликларда пилладан мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирилди. Ромитан районидаги Навоий номли, Куйбишев номли колхозлар ва «Ромитан» совхози, Вобкент районидаги «1 Май», Карл Маркс номли, Куйбишев номли, Қоракўл районидаги «Правда», Киров номли, «Ленинград», Бухоро районидаги «Маданият», Навоий номли, Ғиждувон районидаги «Ленинград», «Гулистон», «Зарафшон», Навоий районидаги «Бухоро», Свердлов номли колхозлар, Коғон районидаги «Бухоро» совхози ва бошқа илғор хўжаликларда ҳар қути уруғдан 60 килограмм ва ундан ҳам кўпроқ пилла, Бухоро уруғ заводи зонасидаги колхозларда эса ҳар қути уруғдан 65 килограмм уруғлик пилла териб олиниб, мажбурият анча ошириб бажарилди.

Ҳурмат Тешаева ва унинг издошлари ромитанлик Ҳамро Алимова, Маъмура Шодиева, Шабон Файзуллаева, Шарофат Мўминова, вобкентлик Мушарраф Жўраева, Сўна Саломова, Ҳазора Умирова, Робия Жўраева, ғиждувонлик Субҳида Шодиева, Тўлпа Болтаева, навоийлик Адолат Эшева, когонлик Назокат Боқиева ва бошқа ўнлаб илғорлар ҳар қути уруғдан 100-110 килограммдан пилла олиб, область пиллачилари эришган ғалабага катта ҳисса қўшишди.

Бу йил етиштириладиган пилланинг сифатини яхшилаш юзасидан бир қатор зарур чоралар кўрилди. Натижада хўжаликларнинг пиллачиликдан олган даромадлари ва пиллачиларнинг моддий манфаатдорлиги янада ошади. Масалан, давлатга 62 тонна пилла сотган Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз 200 минг сўмдан ортиқ даромад қилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикада пиллачиликни интенсив ривожлантириш тўғрисидаги қарорини бажариш мақсадида областда бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Яқинда Бухорода замонавий техника билан қуролланган янги уруғ заводи ишга туширилди. Бу — уруғ етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини янада яхшилаш имконини беради. Навоийда ҳам худди шундай завод қурилади. Колхоз ва совхозларни стандарт тут уруғи ва кўчат билан таъминлайдиган йирик навли пиллачилик совхози ташкил этиляпти. Кўпчилик хўжаликларда кўпқаватли сўкчакларн бўлган янги типдаги қуртхоналар қуриш мўлжалланмоқда. Область хўжаликларида пиллачиликнинг озуқа базаси янада кенгайтирилади ва мустаҳкамланади.

Бухоро областининг пиллачилари 1970 йилга бориб пилла етиштиришни 2150 тоннага етказишлари керак. Шубҳа йўқки, улар бу вазифани шараф билан адо этадилар ва мамлакатимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини барпо этиш ҳамда коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ вужудга келтириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшадилар.

С. ҒАНИЕВ,
Бухоро область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари.

Солдат МАКТУБЛАРИ

ШАРАФЛИ БУРЧ

Мактуб яхши хабарлар элчиси, кўнгил ойнаси, қалб садоси, дейди халқимиз. Совет Қуролли Кучлари сафида барча миллат фарзандлари қатори хизмат қилаётган ўзбекистонлик йигитлардан келаётган кўплаб мактубларда дунёда тинчлик учун, эл-юрт осойишталиги учун сидқидилдан хизмат қилаётган ватанпарвар ёшлар ҳақида гапирилади.

«Бўлинмамизда хизмат қилаётган солдатлардан Анор Холбоев, Саидаҳмад Хўжабеков ва Аҳмад Умировлар ҳарбий машқларда намуна кўрсатмоқдалар. Ҳозир уларнинг кўкрагида «Совет Армияси аълочиси» значоги порлаб турибди», —деб ёзади оддий солдат О. Абдуллаев.

«Каттақўрғондан ҳарбий хизматга чақирилган Аҳад Ҳайитов ўз гражданлик бурчини шараф билан адо этмоқда, жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий техникани эгаллашда сафдошларига намуна бўлмоқда. Аъло хизмати учун Аҳад Ҳайитов қўмондонликнинг кўплаб ташаккурномаларига сазовор бўлди». Бу ҳақда қисм командирининг ўринбосари ўртоқ Воронин ёзиб юборган. Шунингдек, жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси матрос Ўткир Олимжонов ҳақида капитан-лейтенант ўртоқ В. Юферев, матрос Жамол Камолов ҳақида ўртоқ Н. Кривошеев илиқ сўзлар ёзишган.

Оддий солдатлардан Қ. Анорбоев, С. Мардонов, Э. Нурсаидов, А. Аймуратов, И. Қаюмов, Ҳ. Бердиев, сержант У. Жалилов ва бошқа ўртоқларнинг мактубларида сафдошларининг ҳарбий билимни эгаллашда эришаётган ютуқлари фахр билан ҳикоя қилинади.

Совет Армияси сафида хизмат қилаётган турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил яшамоқдалар. «Ротамиздаги рус, украин, белорус, ўзбек, қозоқ ва бошқа миллат фарзандлари бир ёқадан бош чиқариб хизматда ажойиб ютуқларга эришмоқдалар, — деб ёзади оддий солдат Ю. Собиров. Дўстлигимиз бизни муваффақиятларга илҳомлантирмоқда. Ротамизнинг кўпчилик солдатлари коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номга сазовор бўлдилар. Ҳозир ротамиз «Коммунистик меҳнат ротаси» деган шарафли номни олиш учун курашмоқда. Қисмимиз кўчма Қизил байроғи ҳам қўлимизда».

«Қисмимизда йигирма икки миллат фарзандлари хизмат қиладилар. Улар ишда бири-бирига мададкор, ҳарбий техникани эгаллашда, ҳарбий машқларда бири-бирига устоз бўлмоқдалар, бўш вақтларида бирга кўнгилли дам оладилар», — деб ёзади оддий солдат И. Норматов.

«Яқинда қисмимизда «Қуёшли Ўзбекистон» деган темада дўстлик кечаси бўлиб ўтди. Кечада лекторлар группасининг бошлиғи оддий солдат Норбой Узоқов «Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалигининг равнақи», оддий солдатлардан С. Абдуллаев, Ж. Усмонов ва Р. Файзиевлар «Ўзбекистон маданияти юксалишда», «Ўзбек халқи Улуғ Ватан уруши йилларида», «Газлининг гази Уралда» деган темаларда доклад қилдилар. Серқуёш ўлкамизга бағишланган бу кеча қисм солдатларида яхши таассурот қолдирди. Қисмимизда қардош республикаларга бағишланган ана шундай кечалар тез-тез бўлиб турибди. Бу бизнинг бўш вақтларимизни мароқли ўтказишимизга, СССР халқларининг халқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантиришда қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида маълумотга эга бўлишимизга ёрдам бермоқда». Бу хатни солдат Ж. Усмонов ёзиб юборган. Шунингдек, матрос А. Раҳматов, оддий солдатлардан М. Мерганов, Х. Сонбиназаров, Д. Ғойибов, Қ. Бобожонов, А. Аллаев, Х. Машрапов, ефрейтор М. Мамашарипов ва бошқа кўплаб ўртоқларнинг мактубида халқларимиз дўстлиги мадҳ этилади.

Совет Армияси сафида коммунизм қурувчиларнинг ажойиб авлоди етишмоқда. Улар ҳарбий билим ва жанговар техникани қунт билан эгаллаш билан бир қаторда турли касб ва ҳунарларни ўрганишга интилмоқдалар.

«Қисмимизда қўли гул йигитлар кўп. Уларнинг бири оператор, бири бинокор, бири дурадгор. Яқингинада ҳарбий хизматга чақирилган А. Нажимов, О. Ҳамидов ўртоқлар қисқа вақт ичида шоферлик касбини эгаллаб олдилар. Ҳозир улар юк ташиш планини ортиғи билан адо этмоқдалар». Бу ҳақда сержант Собиров, ефрейтор Ҳошимов ўртоқлар ёзиб юборишган. Оддий солдат А. Олмаев, ҳарбий қурувчи Б. Божиев ўртоқларнинг мактубларида ўз сафдошларининг турли касб ва ҳунарларни меҳр билан ўрганаётганликлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Ўзбекистонлик ўғлонлар гарчи серқуёш ўлкамиздан узоқда, Ватанимизнинг турли ўлка ва шаҳарларида хизмат қилаётган бўлсалар ҳам ўзларини республикамиз меҳнаткашлари билан ёнма-ён ҳис қилмоқдалар. Улар турли газета ва журнал саҳифаларини диққат билан ўқиб, республикамиз ҳаётидаги янгиликлар билан мунтазам танишиб турибдилар. Республикамиз меҳнаткашларининг етти йилликнинг охирги йилида халқ хўжалигини ривожлантиришда қўлга киритаётган ютуқлари солдатларни хизматда янги муваффақиятларга илҳомлантирмоқда, меҳнатсевар халқимиз билан фахрланиш ҳиссини кун сайин оширмоқда. Оддий солдатлардан В. Тўйев, И. Аҳмедов, Т. Халилов, Ҳ. Жалилов, А. Файзуллаев, М. Эргашев, Ш. Хўжақулов, А. Ҳамдамов, М. Турсунмуродов, Ч. Тўраев, И. Рамазонов, Б. Музаффаров, сержант А. Қурбонбоев ўртоқлар йўллаган мактубларда ана шу олий туйғу акс этган. Шунингдек, Р. Усмонқулов, Н. Қодиров, Ч. Султонов, Ф. Масаидов ва бошқа кўплаб ўртоқлар ўз хатларида ғўза парваришида пешқадамлик қилаётган республика пахтакорларининг ғайрат-шижоатига таҳсин ўқийдилар, уларга меҳнатда муваффақиятлар тилайдилар.

Редакциямизга солдатлардан келаётган мактубларнинг темаси ранг-баранг. Лекин уларнинг барчасида она-Ватанга чексиз муҳаббат, унинг осойишталигини сергак қўриқлаш, Коммунистик партияга чексиз садоқат ҳис-туйғулари ифода этилган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

1965 йил 2 июнда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг кичик залида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, республикадаги ишлаб чиқариш илғорлари, комсомол ходимлари ва активларидан бир группасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқларини топширди. Булар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда фаол қатнашганликлари учун ҳамда Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 40 йиллиги муносабати билан мукофотландилар.

Мукофотланганлар номидан Сурхондарё область комсомол комитетининг секретари Любовь Ражабова ва Нукус шаҳар комсомол комитетининг секретари Назар Айтмуратов сўзга чиқдилар.

Ё. С. Насриддинова Фахрий ёрлиқларни топшира туриб, мукофотланганларни қизғин табриклади ва уларга самарали ишларида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

СУЛТОНОВ СУКУТ САҚЛАЯПТИ

Кун ботишига ҳали бир ярим соатча вақт бор эди. Катта пайкалнинг бир четида иккита трактор турибди. Уларга яқинлашдик. Тракторнинг бири культиваторни судраганича юриб кетди. Иккинчиси ҳамон тўхтаб турарди.

— Ҳорманг, биродарлар!

— Унча ҳориганимиз йўқ, — деди механизатор Мирза Шаропов. — Лекин ғўзамизнинг бир қисмини ўт босиб кетаётганлиги ёмон бўляпти.

— Қайси бригадага қарашли бу ерлар?

— Элмурод Саидбеков бригадасининг ғўзалари, — деди у далага тикиларкан.

Иккала механизатор ҳам ғўзанинг жуда суст ривожланаётганлиги д а н қолиб гапиришди. Биз бригаданинг 70 гектарлик пахта майдонини кўздан кечириб чиқдик. Маълум бўлишича, ўртоқ Саидбеков бошлиқ 3-бригада бу йил ҳар гектар ердан 25,5 центнердан пахта ҳосили етиштиришга сўз берган. Бригадада ҳалигача 5 гектар майдондаги ғўза ягана қилинмасдан турибди. 4 гектар ердаги ғўза бегона ўт орасида қолиб кетган.

Бригадада ғўза парвариши ниҳоятда ачинарли аҳволда эканлигига қарамасдан, колхозчиларни бу ишга тўла сафарбар этиш чоралари кўрилмаётир. Бригада ихтиёрида 24 киши бор. Улар ишга кеч чиқиб, жуда эрта қайтишади. Биз далада бўлган куни ҳам улар чопиқдан жуда барвақт қайтишди.

Ўша куни Толбиддин Тоғабоев бошлиқ бригадада ҳам бўлдик. Бу бригадада аҳвол бирмунча дуруст. Биринчи парвариш тугалланай деб қолган. Лекин қўшни бригадаларда аҳвол жуда ночор. Ғўзага ҳашарот тушган.

...Кунботар чоғи колхоз идораси ёнидаги салқин жойда 5-6 киши давра қуриб ўтиришарди. Улар орасида колхоз раиси Қодирқул Султонов ҳам бор эди. Раис ва ёнидагилар билан саломлашгач, далада кўрган-билганларимизни айтиб бердик. Лекин колхоз раиси ўртоқ Қ. Султонов бизнинг эътирозларимизга беպарволик билан қараб, бундай деди:

— Бизнинг пахтамизку, ҳар ҳолда ёмон эмас, бошқа колхозларга ўтсангиз, бундан ҳам баттар ғўзаларни кўрасиз.

Элмурод Саидбеков бошлиқ бригаданинг 4 гектар майдондаги ғўзаси ўт-ўланлар орасида қисилиб қолганлигини айтганимизда, раис пинак бузмади. Бригада бошлиғи ва шу бригада аъзолари ёмон ишлаётганлигини айтиш билан кифояланди.

— Ғўза парваришида нечта культиватор ишляпти?

Колхоз раиси Қодирқул Султонов далада қанча трактор ишлаётганлигини ҳам аниқ билмас экан. У дарҳол колхоз секретари Камол Эшонқуловни чақиртирди:

— Айт-чи, шу кунларда нечта трактор культивация қиляпти?

Колхоз секретари ҳар куни 27 та трактор ишлаётганлигини, уларнинг баъзилари кунлик нормани бажармаётганлигини айтди. Унинг гапларига жавобан раис «бундан буёқ дуруст ишлатамиз» деб қўяқолди.

Ҳашаротга қарши қандай тадбирлар қўлланилаётганлигини сўрадик. Колхоз раиси бу саволимизга ҳам совуққонлик билан жавоб қайтарди:

Юз гектар майдондаги ғўзага кўккурт тушган. Самолётдан дори сепамиз десак, тут баргларидан қўрқамиз...

Сирдарё районидаги Карл Маркс номли колхозда бу йил 1350 гектар ерга чигит экилган. Катта-катта майдонларда чигит текис ундириб олинганлигига қарамай, ғўза парвариши кучайтириб юборилмаган. Маълумотда, биринчи культивация тамом бўлди, дейилади. Тўғри, трактор культиваторлари қатор оралари бўйлаб узунасига бир марта юрган. Лекин кўпгина майдонларда культивациянинг сифати талабга жавоб бермайди. Оқибатда эгатлардаги бегона ўтлар қирқилмай қоляпти.

Колхозда аҳвол ана шундай. Ленин колхоз раҳбарлари, биринчи галда правление раиси ўртоқ Қодирқул Султонов ҳанузгача сукут сақлаб келяпти.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

ТУҲФА

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан илҳомланган колхозимиз аъзолари 400 қути қурт уруғи боқиб, давлатга ҳозиргача 21 тонна пилла топширдилар. Планни ортиғи билан бажардик. Тағин 5 тонна пилла учун курашмоқдамиз.

Давлатга сут, гўшт, тухум сотиш ярим йиллик планларини ҳам бажардик.

И. ЙЎЛДОШЕВ,
Наманган районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

Турли мамлакатларда

ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ХАНОЙ, 2 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик халқаро касаба союз конференцияси очилди.

Жаҳон касаба союзлари Федерациясининг президенти Ренато Битоси ўзининг кириш нутқида қуйидагиларни таъкидлади: Америка империализми Вьетнамга қарши ошкора агрессия қилаётган кунларда Ханой конференциясининг чақирилиши бутун жаҳон касаба союзлари ва меҳнаткашларининг Вьетнам халқи олиб бораётган адолатли кураш билан бирдам эканлигини исбот қилади.

Шундан кейин, Вьетнам Демократик Республикаси умумий меҳнат конфедерациясининг раиси Хоанг Куюк Вьет табрик нутқи сўзлади.

Жанубий Вьетнам делегациясининг бошлиғи Чан Ван Тхань Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронти Марказий Комитети Президиуми Раиси Нгуен Хиу Тхонинг, КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари Л. И. Брежневнинг, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Кабинетининг Раиси Ким Ир Сеннинг табрик телеграммаларини ўқиб берди.

Конференцияда Вьетнам Демократик Республикаси умумий меҳнат Конфедерациясининг Бош секретари Чан Зань Туен доклад қилди.

БАВАРИЯДА СУВ ТОШҚИНИ

БОНН, 2 ИЮНЬ. (ТАСС). КЕЙИНГИ КУНЛАРДА ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЖАНУБИЙ ҚИСМИДА ҲАДДАН ТАШҚАРИ КЎП ЕМҒИР ЁҒДИ. ФАҚАТ МЮНХЕННИНГ ЎЗИДА КЕЙИНГИ СУТКА ИЧИДА ОДАТДА БУТУН МАЙ ОЙИ ДАВОМИДА ЁҒАДИГАН МИҚДОРДА ЕМҒИР ҚУЙИДИ. БАВАРИЯНИНГ КЎПГИНА ДАРЕЛАРИ ВА КЎЛЛАРИ ТОШИБ КЕТДИ. БАВАРИЯНИНГ ШИМОЛИЙ ҚИСМИДА ЮЗ БЕРГАН ТОШҚИН НАТИЖАСИДА КАТТА-КАТТА ЭКИН МАЙДОНЛАРИ ВА ЎТЗОРЛАРНИ СУВ БОСДИ.

ДУНАЙ ДАРЁСИНИНГ СУВИ КУН САЙИН КЎПАЙМОҚДА.

БОЛИВИЯДА АҲВОЛ

ПАРИЖ. (ТАСС). Боливия ҳарбий хунтасининг бошлиғи генерал Рене Баррьентос бугун кончилар конларда яширинган касаба союз раҳбарларини ушлаб бермасалар, қўшинлар мамлакатдаги асосий конларни ишғол қиладилар, деб таҳдид қилди. Франс пресс агентлигининг хабар беришича, Баррьентос яна бундай деган: менинг ҳукуматим кон ишчиларининг иш ҳақини анча қисқартириш ва қарийб олти минг «ортиқча» ишчини ишдан бўшатишни кўзда тутган планни амалга ошиpишга қатъий қарор берди. Бу план Америка ва Ғарбий Германия монополияларининг иштироки билан тузилган эди.

Ҳозирги пайтда ҳукумат қўшинлари асосий конлар яқинида турибдилар. Бундан бир неча кун аввал ҳарбий маъмурлар билан иш ташлаган кон ишчилари ўртасида имзоланган яраш битими шартларига мувофиқ бу қўшинлар казармаларга қайтишлари керак эди. Аммо, рўй берган воқеалар ҳукуматнинг битим шартларини бажармаганлигини ва меҳнаткашларга ҳужумни кучайтириш учун яраш битимидан фойдаланганлигини кўрсатди.

Ишчилар маъмурларнинг талабларини қатъиян рад этмоқдалар.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Стокгольм — Москва темир йўл алоқаси очилганлиги муносабати билан Швеция пойтахтининг марказий вокзалида жамоатчиликнинг жуда кўп вакиллари иштирокида тантанали маросим бўлиб ўтди. Москва томон биринчи сафарга журналистларнинг катта группаси жўнаб кетди.

● Сомали Республикаси Совет Иттифоқи билан Сомали Республикаси ўртасида иқтисодий, техника ва маданий ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланганлигининг тўрт йиллигини тантанали нишонламоқда. Маҳаллий матбуот Совет Иттифоқининг Африкадаги ёш мамлакатга катта ва беғараз ёрдам кўрсатаётганлигини таъкидлаб, ана шу муҳим санага бағишлаб, мақолалар босиб чиқармоқда.

● Англиянинг тинчлик учун таниқли курашчиси Бертран Рассел ва бошқа бир қанча прогрессив арбоблар «Гардиан» газетасида Португалиядаги Салазар режимининг зулмига қарши норозилик мактуби босиб чиқардилар. Мактуб авторлари Португалияда студентларга қарши амалга оширилаётган террор, ваҳшиёна муносабатларга жамоатчиликнинг эътиборини қаратадилар.

● Бельгия короли собиқ министр Де Скриверга сиёсий партияларнинг янги ҳукуматни тузишга тааллуқли позицияларини аниқлаш вазифасини топширди. Бельгиядаги асосий сиёсий партияларнинг позицияси шу вақтгача маълум эмас. Ҳукумат кризиси давом этмоқда. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Республикамизда 1 июлдан бошлаб «Кашка-Дарьинская правда» ва 13 район, 8 шаҳар газетаси чиқа бошлайди. Ўзбекистон журналистлар союзи правлениеси Президиумининг яқинда бўлган мажлисида ана шу газеталар олдида турган вазифалар ва уларга ёрдам бериш масалалари кўриб чиқилди. Республика ва область газеталари бу янги газеталарни ўз оталиқларига олиб, уларнинг иш фаолияти тўғрисида матбуот обзори бериб боришлари керак. Тажрибали журналистлар ўз қаламкаш ёш дўстларига кўмаклашадилар.

Правление президиуми энг яхши очерклар учун конкурс ўтказувчи ташаббускор группанинг составини тасдиқлади. Журналистлар союзи Тошкент бўлими бюросининг Улуғ Ватан уруши жангларида ҳалок бўлган журналистларга мармар доска ўрнатиш ҳақидаги илтимоси ҳам қондирилди.

Август ойида кўп тиражли газеталарнинг редакторлари ва масъул секретарларининг республика семинарини ўтказишга қарор қилинди.

КОММУНИСТИК АХЛОҚ ТЕМАСИДА

ЎЛИМНИ ЕНГГАНЛАР

ЧИН ДЎСТЛИК ВА ЮКСАК ЎРТОҚЛИК БУРЧИ ҲАҚИДА

Эшитган кишини ҳаяжонга солмасдан қўймайдиган бу воқеа Нукус шаҳрида бўлиб ўтди. Унинг қаҳрамонлари — оддий, камтарин меҳнат аҳллари, ёшлар, медицина ходимлари. Аммо улар кўрсатган ҳақиқий дўстлик, одамийлик, фидойиликни бир сўз билан қаҳрамонлик деб аташ мумкин.

* * *

...Шанба куни эди. Ёш, ғайратли, эпчил монтёр йигитлар ҳазил-мутойиба билан ишлаб, куннинг қандай ўтганини ҳам билмай қолишди. Иш вақтининг тугашига ҳам саноқли минутлар қолган. Гап орасида монтёр Ўрозбой Иброҳимов: «Эртага дам олиш куни ҳаммамиз дам олгани кўлга бормаймизми», деб қолди. Доимо бирор қизиқ гап, янгилик топиб юрадиган бу йигит — электростанция комсомол ташкилоти секретарининг бу таклифи ҳаммага маъқул тушди. Электростанция директорини ҳам таклиф қилиш учун йўл-йўлакай унинг кабинетига киришди. Йигитлар ўз таклифлари ҳақида энди оғиз очмоқчи бўлиб туришувди ҳамки телефон жиринглаб қолди. Трубкани олган директорнинг юзи жиддийлашди:

— Шундай. Тушунарли. Бугун улгурармиканмиз... Яхши, гаплашиб кўраман.

У трубкани жойига қўйди-да, йигитларга юзланди.

— Гап бундай йигитлар. Менга ҳозир шаҳар ижроия комитетидан телефон қилишди. Шаҳарда сув йўқ. Водопровод насосини ҳаракатга келтирувчи эски трансформатор куйган. Ўзларингизга маълум, янги трансформаторни ўрнатиб бўлганимиз йўқ. Шаҳар аҳолиси бир неча кун сувсиз қолиши мумкин. Тезда шунинг чорасини кўришимиз керак.

Хонага бир зум жимлик чўкди. Аммо монтёрлар «иш вақти тугадику» деб мулоҳаза қилишаётгани йўқ. Асло. Элга нур таратишдек шарафли вазифа эгалари учун ҳамиша, кун демай, тун демай хизматга ҳозир бўлиш виждон амри, қонун. Улар бу масалани қандай ҳал қилишни бир зум ўйлаб олишди, холос. Жимликни яна Ўрозбой бузди.

— Эски трансформаторни тузатиб ўтиргандан кўра янги, 360 киловаттлигини ишга солайлик, бирданига икки иш бажарилади,— деди у.

Бирдан-бир тўғри йўл шу эди, шундай қарорга келинди. Улар вақт ўтказмай шаҳар чеккасида қурилаётган трансформаторга шошилишди.

Йигитлар вақт билан ҳисоблашмай астойдил ишлашди. Қўйдан қуён қутилмас деганларидек, олдин жуда кўп кўринган иш кўп ўтмасдан битди. Трансформаторнинг «юраги» тезда монтаж қилинди. Ток берилгач, махсус қувурлар бўйлаб сув фонтандек отилди. Демак, шаҳарга сув боради!

Ишлаб турган трансформаторнинг у ёқ-бу ёғини синчиклаб кўздан кечириб турган Ўрозбой юқорида, ток юриб турган симнинг озгина жойи очиқ қолганини кўриб хаёли бўлинди. Агар шамол турса сим бир-бирига тегиб, трансформатор куйиши, шаҳар яна сувсиз қолиши мумкин. У қўлига дарҳол резина қўлқопини кийди-ю, юқорига ўрмалади. Чаққон ҳаракат билан ток ўтиб турган симга изоляция лентасини ўрай бошлади. Сахро шамоли симларни ғувиллатар, Ўрозбойнинг қалин қора сочларини тўзғитиб пешанасига туширарди. Ўрозбой кўзларини тўсиб қолган сочларини бир силкиб тузатмоқчи бўлувди ҳамки... даҳшатли фалокат юз берди. Юқори линиядаги ток худди шуни кутиб тургандек унинг сочларини қудратли магнитдай тортиб олди. Ҳамма даҳшатдан қотиб қолди. Кимдир токни ўчиргани подстанцияга югурди. Ҳар бир дақиқа қиммат, юқорида ўртоқлари токка ёпишганича куйиб ётибди. Ток ўчирилгач, хушдан кетган Ўрозбой ерга йиқилди. Симлардан ўтиб турган 360 киловаттлик электр қуввати ўз ишини қилган эди: ерда ётган, ҳаммаёғи куйиб жизғинаги чиққан жонсиз гавдани ҳозиргина куйиб-пишиб ишлаётган, шўх Ўрозбой деса биров ишонмасди. Ханг-манг бўлиб қолган йигитлар уни ўраб олишди, сунъий нафас олдиришга уриниб кўришди, кимдир «тез ёрдам»га чопди. Аммо Ўрозбойда ҳаёт асари кўринмасди.

«Тез ёрдам» бир зумда касалхона дарвозасидан кириб келди. Ҳар хил ҳодисаларни, бахтсизликларни кўра бериб ўрганиб қолган қабулхона ҳамшираси ҳам жонсиз, қоп-қора кўмир бўлиб ётган ёш йигитни кўриб, кўзидаги ёшласини тескари қараб артиб олди. Аммо Ўрозбой тирик, унда ҳаёт аломатлари озгина бўлса-да билиниб турарди.

Беморларни қабул қилиш дафтарчасида «Ўрозбой Иброҳимов, 1937 йилда туғилган. Иш жойи — Нукус шаҳар электростанцияси, касби монтёр. Аҳволи оғир, танасининг 70 проценти токда куйган, гўштлари қаттиқ жароҳатланган, оёқ суякларининг бир қисми куйиб кетган...» деган ёзув пайдо бўлди.

Ўрозбойнинг тепасида парвона бўлган врачлар олдида жуда қийин масала турарди. Ёш, навқирон йигитнинг ҳаётини қандай қилиб бўлса ҳам сақлаб қолиш керак эди. Шаҳардаги барча тажрибали врачлар оёққа туришган. Республикада хизмат кўрсатган врач Ўрозимбет Қалмуродов ҳам, тажрибали хирурглар Бекжон Нуров, Абдураимов ва бошқа шифокорлар медицина-даволаш тарихида учрамаган, учраса ҳам ҳал қилиб бўлмайди, деб ҳисобланган муаммони — танасининг 70 проценти куйган кишининг ҳаётини сақлаб қолиш устида бош қотиришади. Врачлар ҳам, Ўрозбойнинг дўстлари ҳам, бу даҳшатли хабарни эшитиб ўқдай учиб келган хотини Шарофат ҳам эрталабгача мижжа қоқишмади. Эрталаб Ўрозбойнинг юзида ҳаёт аломатлари пайдо бўлди. Унинг оғзига бир неча томчи овқат-шарбат томдирилди. У тамшанди. Демак энг оғири — орқада қолди, у ўлимдан ҳатлаб ўтди. Ўрозбойнинг ҳаёти учун кураш янада активроқ давом эттирила бошланди. Бунинг учун совет медицинасининг энг янги ютуқларидан, янги дори-дармонлардан фойдаланилди.

Орадан бир неча ой ўтди. Ўрозбой бир оз ўзига келиб, кирган-чиққанни танийдиган бўлиб қолди. Бундан ҳамкасб дўстлари беҳад хурсанд, унинг кровати олдидан одам аримайди. Гоҳ ўртоғи—хушчақчақ татар йигити Миша Зияев кўнглини овласа, гоҳ қозоқ йигити Кўптилов Заруев келиб ўланлар айтиб беради. Беморнинг аҳволи тобора яхшиланаётганлигидан хурсанд бўлган врачлар олдида энди янги бир муаммо пайдо бўлди: куйиб кетган жойларга янгидан эт, тери қўйилиши лозим. Хўш, буни қаердан олиш мумкин? Медицина ҳали сунъий эт-тери яратганича йўқ. Буни фақат тирик организмдан олиш мумкин. Бу масалани Ўрозбойнинг дўстлари билан бамаслаҳат ҳал қилишга қарор қилинди. Врачлар электростанцияга келишиб, ёшларни йиғиб туриб, бор гапни айтишди.

Хонага бир зум тинчлик чўкди. Кутилмаган бу гап тингловчиларни даблурустдан бир оз довдиратиб қўйди. Сукунатни Михаил бузди.

— Нима бўпти, ўйланиб ўтирадиган жойи йўқ. Ўрозбой учун ҳар қандай ёрдамга тайёрмиз, — деди у. — Биринчи бўлиб мен тери беришга тайёрман.

— Бир одамдан олинган тери етарлими? — сўради йигитлардан бири.

— Йўқ, камида 6-7 кишидан эт-тери олиш керак, — деб жавоб беришди врачлар.

— Ундай бўлса мени ҳам ёзинг, — ўрнидан турди Кўптилов.

— Мен ҳам...

— Мен ҳам...

Ҳавога кўтарилган қўллар-ўрмони ҳосил бўлди. Электростанцияга кела туриб: «Йигитлар чўчишса нима бўлади», деб ўйлаган врачлар хурсандлигидан нима дейишни билишмасди.

...Терини кесиб ўтказиш операциялари бошланди. Биринчи бўлиб Михаил операция столига ётди. У билан ёнма-ён Ўрозбой ҳам ётқизилган бўлиб, танадан кесиб олинган эт тезлик билан унга ямаларди. Ўз дўстининг ҳаёти ва саломатлиги учун жонини ҳам беришга тайёр турган бу йигитнинг чидамлилигига хирурглар жуда қойил қолишди. Орадан бир ҳафтача ўтиб, Михаил кесилган териси битиб, соғайиб чиққач, операция столига Кўптилов Заруев ётди. Ундан кўпроқ тери кесиб олишга тўғри келди. Чунки ҳали дармонга кирмаган Ўрозбойни кетма-кет жарроҳ тиғига рўпара қилавериш унинг аҳволини оғирлаштириб юбориши мумкин эди. Буни тушунган Кўптилов розилик билдирди. Унинг 9-10 еридан тери кесиб олинди.

Йўлдошбой Султонов, Йўлдошбой Собиров, Исобой Ниёзбоев, Сарсенбой Нуржоновлар ҳам ўз ихтиёрлари билан навбатма-навбат операция столига ётиб, Ўрозбой учун ўз эт-териларидан беришди.

Кунлар кетидан тунлар ўтди. Совет медицинасининг кучи, шифокорларнинг маҳорати, дўстларнинг юрак тафти, бирдамлиги Ўрозбойни ўлим чангалидан тортиб олди. Тўғри, бу осонликча бўлмади, бу борада хасталик билан, ўлим билан юзма-юз туриб жанг қилишга тўғри келди. Хасталик гоҳ у бурчакдан, гоҳ бу бурчакдан ҳужумга ташланарди. Эндигина оёққа турай деганда Ўрозбой кўр ичак касаллигига йўлиқди. Жарроҳлар уни бу дарддан ҳам халос қилишди. Бир йилча ўтиб энди соғайдим деб юрганида, тўсатдан унинг кўзлари бутунлай кўрмай қолди: ток кўзига зарар етказган экан. Яна энг моҳир, тажрибали шифокорлар ёрдамга келишди. Республиканинг атоқли хирурги профессор Қосимов, доцент Мафтуҳа Муҳаммаджоновалар Ўрозбойнинг кўзини операция қилишди. Мураккаб операция муваффақиятли ўтди, у ёруғ дунёни қайтадан кўрди. Совет медицинасининг кўп соҳалардаги энг ажойиб ютуқлари Ўрозбойни даволашда қўлланилди. Даволовчи врачлардан бирининг ҳисобига қараганда Ўрозбойга икки йилча даволаниш даврида унинг организмига 6 марта қон юборилган. Даволаш анчага чўзилса ҳам Ўрозбойнинг дўстлари доим унинг ҳолидан хабардор бўлиб туришди.

Ўрозбой — ўлимни енгди, у ҳаётга қайтди. Бу — совет медицинасининг ютуғи, моҳир совет шифокорларининг ютуғи, унинг ажойиб инсонпарвар, меҳрибон дўстларининг ютуғи, одам-одамга дўст, ўртоқ ва биродар бўлган социалистик тузумимиз ютуғи бўлиб қолади.

Қ. ЕРНИЕЗОВ,
М. ХУДОЙҚУЛОВ.

ЕТУКЛИК ИМТИҲОНИ

Умумий таълим мактабларида бошланган имтиҳонларни ёритиш мақсадида шаҳар халқ маорифи бўлимидагиларга мурожаат қилганимизда, Октябрь районидаги 22, 119, Фрунзе районидаги 73 ва Чилонзор районидаги 162-мактабларни ҳавола қилишди.

Мана, биз Тошкент «Черемушка»сидамиз. Кенг ва равон асфальт йўллар бўйлаб, ҳашаматли кўркам биноларни ёқалаб «Чайка» кинотеатри билан «Савдо маркази» ўртасида жойлашган тўрт қаватли 162-мактаб биносига кириб борганимизда, навбатчи ўқитувчи 5-синфларда арифметикадан имтиҳон давом этаётганини айтди. Имтиҳон ўтказилаётган синфхонанинг олдида турган ўқувчилар ҳаяжонда. Улар имтиҳон топшириб чиққан ҳар бир синфдошларини, узоқ сафардан қайтган кишисини кутиб олгандек, тўлқинланиб қаршиламоқдалар. Тўлқинланмай бўладими? Бу улар ҳаётида биринчи имтиҳон.

Деворларга осилган имтиҳон жадвалини, «Ўқувчилар, имтиҳонларга пухта тайёрланинг!», «Консультациялардан унумли фойдаланинг!» деб ёзилган чақириқларни, «Бизнинг машъалларимиз» номи остида аълочи ўқувчилар суратлари қўйилган стендни кўздан кечириб турганимизда, мактаб директори Ж. Асомов ўз хонасига таклиф қилди, мактаб ишлари ҳақида гапириб берди:

— Мактабимиз Чилонзор массивидаги ягона ўн бир йиллик ўзбек мактаби. Унинг ташкил бўлганига ҳали кўп вақт ўтмаган бўлса-да, коллективимиз бирмунча ютуқларни қўлга киритди. Йиллик баҳолар якуни бўйича 14 группа 100 процент ўзлаштириш берди. Профессор Л. Занков методи асосида бошланғич синфларда жадаллашган ўқитиш усули (тўрт йиллик программа уч йилда) бўйича республикада ташкил қилинган 4 экспериментал группанинг иккитаси бизнинг мактабимизда. Машғулотларни тажрибали ўқитувчилардан О. Г. Пузанова ва М. Маҳамедовалар олиб бормоқдалар. Сўнгра директор Москвада бўладиган семинарга таклиф қилувчи Педагогика тарихи ва назарияси институти тарбия лабораториясининг мудири Л. Занков имзоси билан юборилган ҳужжат ва 1 Май намойишида район колоннасини бошқарган мактаб ўқувчиларининг фотосуратлари билан таништирди.

Икки йилдан бери математика ва шахмат бўйича олимпиадада район биринчилигини шу мактаб қўлда сақлаб келяпти, — деб суҳбатга районо вакили Г. Б. Иброҳимов ҳам аралашади.

Кеча мактабнинг учта ўн биринчи синфида адабиётдан ёзма имтиҳон ўтказилди. Мактабнинг акт залига тўпланган ўқувчилар «Ҳамид Олимжоннинг «Зайнаб ва Омон» поэмасида меҳнат ва чин севгининг улуғланиши», «Асрорбобо — замонамиз қарияларининг типик образи» ва «Эргаш Жуманбулбул ўғлининг «Ўртоқ Ленин» достонида улуғ Ленин образи» темаларида иншо ёздилар. 11-«а» синф ўқувчиси М. Ёқубжонова «Ленин — жаҳон халқларининг энг яқин дўсти ва меҳрибони», «Ленин доим биз билан бирга», «Ленинизм—бизнинг йўлчи юлдузимиз» деб план тузиб ўз иншосини қуйидаги сўзлар билан якунлабди: «Биз, ўқувчилар Ленин васиятларига доимо амал қиламиз. Ленин вафот этган бўлса ҳам унинг ворислари барҳаёт. Ленинчи Марказий Комитет доҳий кўрсатган йўлдан бизни коммунизмнинг муҳташам чўққилари сари бошлаб бормоқда. Биз, Лениннинг набиралари, билимларни пухта эгаллаб, унинг орзуларини рўёбга чиқариш йўлида ғалаба эстафетасини давом эттирамиз».

Партия ва ҳукуматимиз ёшлар ҳақида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Бу йил мактабни олтин медаль билан тамомлаган ўқувчи олий ўқув юртида танлаган ихтисоси бўйича битта фандан имтиҳонни «5» баҳога топширса, ўқишга қабул қилинади. Бундан илҳомланган ўқувчилардан О. Махсумова, Ш. Қиличев, Н. Қўчқорова, Ш. Холматова, М. Соатов ва бошқалар имтиҳонларни юқори баҳоларга топшириш учун астойдил интилмоқдалар. Етуклик аттестатини олгач, жонажон Ватанимиз шуҳратига шуҳрат қўшиш, меҳнат малакасини ошириш билан бирга сиртдан ўқиш орзусида бўлган Х. Обидов, Я. Мусаев, Н. Турдиева, М. Тилляева каби ўқувчилар ҳам оз эмас. Ўқувчиларга имтиҳонларда муваффақиятлар тилаймиз.

А. МАЪЗУМОВ.

Суратда: имтиҳон пайти.
И. Глауберзон фотоси.

Телевидение

4 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Юқори синф ўқувчилари клуби**, 19.00 — **Здоровье тележурнали**, 19.50 — **Музикали календарь.**

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**, 20.55 — **Унинг номзодини Ильич кўрсатган** (Я. М. Свердловга бағишланади). 21.05 — **Пиллачилар рапорти** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 21.35 — **Тириклар ва ўликлар номли бадиий фильмнинг 2-серияси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.15 — **Бу китобларни ўқинг** (болалар учун), 19.35 — **Тошкент янгиликлари**, 19.45 — **Фортепьяно концерти.**

Рус тилида: 20.15 — **Тошкент янгиликлари**, 20.25 — **Менинг Витошам** (ҳужжатли фильм), 20.45— **Яков Свердлов** (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/VI да **Трубадур**, 5/VI да **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/VI да **Сарақомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бинода)—4/VI да **Ўғил уйлантириш**, 5/VI да **Тошболта ошиқ.**

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) — 5, 6/VI кеч соат 9 да **Лирик куйлардан катта концерт.** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Муҳаббатхон Мусаева, Муҳаммаджон Муҳамедов** ва солистлар қатнашади. Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ТЕЗ КУНДА

Ю. Азимзода

Насриддин саргузаштлари

2 парда, 6 кўринишли комедия

Т. Хўжаев ва **А. Сайфиддинов** таржимаси.

Режиссёр — Тошкент театр-рассомлик санъати институти дипломанти **Ҳ. Аппанов**, рассом — Тошкент театр-рассомлик санъати институти дипломанти **М. Эшонхўжаев.**

Театрнинг бош режиссёри — Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. О. Гинзбург.**

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1965 йил 14 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал фойесида) қуйидагилар филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

А. М. Акромов: «Таворих-и гузида-Нусратнома (XVI асрдаги номаълум авторнинг асари)» деган темада.

С. Тулаков: «Ўзбек тилида Наманган шевасининг морфологик хусусиятлари» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Кундуз соат 2 да медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

16 июнда

Тошкент Давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида (акт зали):

Ш. Илёсов: «Тиретоксикоз касаллигида (операциягача ва ундан кейин) жигар, ошқозон ва ошқозон ости безларининг функционал ҳолати» деган темада.

Н. Ешниёзов: «Ёмон шишли беморлар қони, гемопоэзи ва қон зардобидаги оқсил фракцияларининг нурлар билан даволаш таъсирида ўзгариши» деган темада.

18 июнда

А. Шомирзаев — даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида: «Бош миянинг ўткир пролабирланиш механизмини радиоизотоп усули билан экспериментал текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ГАЗЕТАЛАРИМИЗНИ ДИД БИЛАН БЕЗАЙЛИК

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН ГАЗЕТАЛАРИ КОНКУРСИНИНГ НАТИЖАЛАРИ

Нозик дидли ва талабчан ўқувчиларимиз газеталаримизнинг дид билан чиройли безалишини, сифатли босиб чиқарилишини истайдилар. Бу талаб журналистлар ва матбаачилар олдига газеталарнинг сифатини, безагини кун сайин яхшилаб бориш вазифасини қўяди.

Кейинги йилларда бу соҳада анча яхши ишлар қилинди. Республика газеталаридан «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Ёш ленинчи», «Комсомолец Узбекистана», Тошкент область газеталари, шунингдек пионер газеталари анча кўркамлашди, босма сифати яхшиланди.

СССР полиграфия ва нашриётлари илмий-техника жамияти 1963 йилдан бошлаб газеталар безаги, унинг босма сифатини аниқлаш мақсадида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонда чиқадиган газеталар бўйича ҳар йили конкурс ўтказиб боришга қарор қилди. Биринчи конкурс ўтган йили Тошкентда бўлиб ўтган эди. Бу йил эса 26—29 майда Олмаота шаҳрида республикалараро иккинчи конкурс ўтказилди. Жюри қарори бўйича энг яхши бадиий безаги учун биринчи даражали дипломлар «Совет Ўзбекистони» ва «Казахстанская Правда», иккинчи даражали дипломлар эса «Правда Востока» ва «Коммунист Таджикистана» кундалик газеталарига берилди. Кунда босилмайдиган газеталардан Қозоғистоннинг «Ленинская смена» газетасига ҳам биринчи даражали диплом топширилди. Шунингдек, «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газеталарини яхши босиб чиқарганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти биринчи даражали диплом билан тақдирланди. Республика ёшлар газеталари «Ёш ленинчи», «Комсомолец Узбекистана»лар эса бу конкурсда ёрлиқлар билан мукофотландилар.

Республикалараро ўтказилган иккинчи конкурснинг якунлари редакция ходимлари ҳамда матбаачиларнинг газеталарнинг сифатини яхшилаш устида жуда катта иш қилаётганликларини кўрсатди. Лекин шу билан бирга, баъзи республика газеталарининг безаги ва босма сифати ғоят паст даражада эканлиги ҳам қайд қилиб ўтилди ва ўша республикаларнинг матбуот бўйича Давлат комитетларининг диққати шу соҳадаги камчиликларни тезроқ бартараф этиш масаласига қаратилди.

Бизнинг республикамизда ҳам кейинги икки йил давомида область ва район газеталари сифати даражасини аниқлаш мақсадида конкурслар ўтказилди. Конкурс натижалари бўйича бу йил Тошкент ва Самарқанд область газеталари, Тошкент область, Калинин районининг «Коммунизм тонги» ва Андижон областининг «Учқун» район газеталари ёрлиқлар ва биринчи, иккинчи пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Яхши традицияга айланиб бораётган бундай конкурслар, шубҳасиз, газеталар сифатини кўтариш ишида муҳим роль ўйнайди.

* * *

Кеча Бирлашган нашриёт клубида Ўзбекистон Министрлар совети Матбуот бўйича Давлат комитетининг раиси З. Есенбоев жюри номидан мукофотланганларга диплом ва ёрлиқлар топширди.

И. ШОҒУЛОМОВ.

ИЖОДКОР ДИРЕКТОР

Константин Федорович Сафонов республикамиздаги ташкилотчи ва новатор корхона раҳбарларидан биридир. У раҳбарлик қилаётган «Ташкенткабель» заводи коллективи республикамизда етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган мусобақада ғолиб чиқди.

Дарвоқе, Константин Федоровичнинг ўзи ким? У Киевда туғилган. Ҳали ёш экан, заводда оддий ишчи бўлиб хизмат қилди. Сўнгра бир қатор курсларда ўқиб чиқди. Политехника институти ҳузуридаги икки йиллик курсни ҳам тамомлагач, Европа мамлакатларида бўлиб, кабель саноати билан кенг танишди. 1917 йилда Ленин партияси сафига аъзо бўлиб кирган ўртоқ Сафонов Октябрь революциясида актив қатнашди. 1925 йилда у «Укркабель» заводига, Москвадаги «Союзкабель» трестига раҳбарлик қилди. 1939 йилда Калчугино кабель заводи қурилишини унга топширишди. Завод муваффақият билан фойдаланишга топширилгач, биринчи хилма-хил маҳсулотлар ишлаб чиқара бошлади. Бироқ, шу вақтда Улуғ Ватан уруши бошланиб қолди. Корхона Ўзбекистонга эвакуация қилиниб, «Ташкенткабель» деб атала бошлади.

Ўртоқ Сафонов раҳбарлик қилаётган «Ташкенткабель» заводида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 16 баравар кўпайди.

К. Ф. Сафонов гап билан иш битирадиган директорлардан эмас. У кабелларни узлуксиз вулканизациялаш, маҳсулот ишлаб чиқаришни поток линиялар ёрдамида йўлга қўйиш сингари бир қатор янгиликларнинг авторидир. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи деган шарафли номга муяссар бўлган ўртоқ Сафонов кабель саноатини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари билан ҳам мукофотланган.

Ижодкор, ташкилотчи, тиниб-тинчимас завод директори Константин Федорович Сафонов бугун 70 ёшга тўлди. Сизга узоқ умр ва баракали ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

«СЕВГИ» ВА АЛАМ» МАҚОЛАСИ ГАЗЕТХОНЛАР МУҲОКАМАСИДА

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Матбуотда давр нафаси, халқ кўнглидаги гап ёзилса кенг газетхонлар уни севиб ўқишади, материал юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиради. «Совет Ўзбекистони» газетасининг 26 май сонида ахлоқ темасида «Севги» ва алам» мақоласи чиққач, редакция кенг меҳнаткашлар оммасидан ҳозирга қадар 150 га яқин хат олди. Хатларнинг келиши ҳамон давом этмоқда. Шу билан бирга қатор маҳалла, корхона ва муассасаларнинг вакиллари редакцияга келиб материални журналистлар, авторлар иштирокида жамоатчилик ўртасида муҳокама қилиш истагини билдиришди.

Тошкент шаҳар Киров районидаги Бансёрский маҳалла комитетининг ташаббуси билан маҳалла меҳнаткашларининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда мақола авторлари Эътибор Охунова, Комила Юмаева, бўлим мудири Расул Раҳмонов ўртоқлар ўз ижодлари, редакциянинг иши ҳақида сўзлаб бердилар. Йиғилиш қатнашчилари бир оғиздан бешта боласи бўла туриб, ўн беш йиллик қадрдон хотинини ташлаб, бошқа қизга уйланган Хатамни, буни била туриб, турмушга чиққан қизни нафратладилар. Совет оиласи шаънига доғ туширган бу шахсларга нисбатан қаттиқ чора кўрилишини айтдилар. Улар газета саҳифаларида ахлоқ, одобга доир материалларни кенгроқ бериб бориш, коммунизм ахлоқ кодекси нормаларини пропаганда қилиш зарур эканлигини уқтириб ўтдилар ҳам ва бўлим материалларининг тематикасини кенгайтириш, совет кишилари фазилатларини, ажойиб анъаналаримизни кўрсатувчи ижобий материалларни кўпайтириш истагини билдирдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543. № В. 128. Р. 02017.